

3 בפברואר 2022

לכבוד

המפקד הצבאי של הגדה המערבית

אלוף יהודה פוקס

באמצעות המייל: yoayosh@gmail.com, yoayosh@idf.il

באמצעות פקס: 0774701860

שלום רב,

הندון: השגה על הכרזה על התאחדויות בלתי מותרות

МОגשת בזאת השגה המבקשת לבטל את החלטתך המכירה על הארגונים הבאים (לפי סדר א-ב) : "אדמיך – אגודה לתמייכה באסיר ולזכויות אדם", "איחוד ועדות האישה הפלסטינית", "התנועה העולמית להגנה על ילדים – פלסטין (די. סי. איי. פ)", "מוסד אלחק" ו-"מרכז בייסאן למחקר ופיתוח" (להלן: **הארגוני**) – כהתאחדויות בלתי מותרות ע"פ תקנה 84(1)(ב) לתקנות ההגנה (שעת חירום), 1945.

**הארגוני הנ"ל מיוצגים ע"י החר"מ מטעם ארגוןعدالة, משרד עורכי דין מיכאל ספרד
וממשרד עורכי דין ג'יאד בולוס.**

תוכן עניינים

א. מבוא	3
ב. רקע עובדתי	5
I. ההכרזות	5
II. הארגונים המוכרזים	7
III. הביקורת הבינלאומית והפנים-ישראלית ועמדת המדינות שלא השתכנעו מהחומר שהוצע בפניהם על ידי ישראל	18
ג. הטיעון המשפטי	22
IV. הדיון החל: משפט בינלאומי הומניטרי, משפט בינלאומי של זכויות האדם, משפט מנהלי ישראלי	23
V. ההכרזה מהויה פגעה בעיקרונו החוקיות – השר לא הכריז על הארגונים כהתאחדויות לא מותרות לפי תקנה 84(1)(ב)	25
VI. הליך ההכרזה מביר את כללי הצדקה הטבעיים	28
1. הפרת הזכויות להליך הוגן – משפט בינלאומי	28
2. הפרת כללי הצדקה הטבעי - משפט מנהלי ישראלי	32
3. הפרת הזכויות לשימושם בפני גורם ניטראלי ועצמאי (ニיגוד עניינים)	37
VII. ההחלטה אינה עומדת ב מבחן מידתיות	39

ואלה הם נימוקי ההשגה:

A. מבוא

1. הארגונים נשוא השגה זו הם עמוד השדרה של החברה האזרחים הפלסטיניים בשטחיםכבושים. הם ארגונים וותיקים ביותר שחלקים נסדו לפני קרוב לאربעה שנים או יותר, והחלק השני לפני שלושה שנים. מדובר בארגוני זכויות אדם, שינוי חברתי ומחקר העוסקים בתיעוד הפרות זכויות האדם, הגנה משפטית מפני הפרות של זכויות אסירים ועצירים, סיוע משפטי לקטינים, הגנה על זכויות ילדים מפני אלימות, קידום חקיקה ומדיניות למען התפתחות ילדים, הגנה על זכויות נשים מפני הפליה, העצמת נשים ואלימות במשפחה, ערכות מחקרים ופרסום ניירות עדות לקידום מדיניות למען הגנה על קבוצות חלשות ולמען קידום זכויות חברתיות וככליליות.
2. ביום 21.10.2021 הכריז שר הביטחון על הארגונים כ"ארגוני טרור" על פי חוק המאבק בטרור, התשע"ו-2016 (להלן: "חוק המאבק בטרור"). ההכרזה עוננה בשלב זה הכרזה זמנית על פי סעיף 4 לחוק. שביעיים לאחר מכן וביום 3 בנובמבר 2021 חתם המפקד הצבאי על חמש הכרזות על הארגונים כהתאחדות לא מותרót לפי סמכותו בתקנה 84(1)(ב) לתקנות ההגנה (שעת חירום) (1945) (להלן: "תקנות ההגנה") המسمיכה את המפקד הצבאי להכריז הכרזות מסווג אלה באים שר הביטחון הכריז על ארגון שהוא התאחדות בלתי מותרת.
3. ההכרזות הנ"ל נחתמו באופן פטומי, ללא התראה מוקדמת או שימוש מקדים ואף לא קדמה להן שום פעילות חקירתית כלשהי נגד מי מהארגוני (גביהות עדויות וכו'). הנימוק היחיד שהועלה בהכרזות הוא כללי וסתמי ולפיו הארגונים הינם "זרוע ארגון הטורור המוכרז החזית העממית לשחרור פלסטין".
4. בשים לב לאופי פעילותם של הארגונים, להיקף המוטבים העצומים המקבלים מהם שירות, לותק שללים, למטריותם בחיים של החברה הפלסטינית הסובלת מכיבוש ארוך וממושך, ולניסיונות הפוליטיות שבهن הארגונים פועלים, לא יכול להיות ספק שפעולה זו מהווה התקפה וניסיון לחסל את החברה האזרחים הפלסטינית. פשטוטו כמשמעותו.
5. ניסיון זה כשלעצמו הוא שלילה לזכותו של העם הפלסטיני למסמך רכיבים מינימליים של הגדרה עצמית. שכן יישום ההכרזות הוא בבחינת הקמת מתחם לעצם קיומה של חברת אזרחית פלסטינית, כמווה כמו יתר העמים. لكن הנפקות של ההכרזות כשלעצמה היא הירה בוטה וקיוניות למשפט הבינלאומי בהיותה שלולת באופן יסודי את האינטרסים הלגיטימיים של העם הפלסטיני הנמצא תחת כיבוש קיימים ולפועל למען הגנה על חיים אזרחיים ורווחה חברתיות תקיניות.
6. הכרזה על יישות כהתאחדות בלתי מותרת היא מעין הוצאה להורג משפטית של היישות. היא מציתה שורה של איסורים שהפרתם פלילי והענישה שבצדן בלבד ביותר, וסמכוויות מנהליות מרוחיקות לכת ואף דרמטיות, והכל כדי לכפות את השמדתה של היישות. וכשהדבר נעשה כלפי ארגוני זכויות אדם וארגוני חברה אזרחים המקיימים בחוד הchnit של הביקורת והפעילות נגד מדיניותן של ממשלה ישראל בוגע לסקוטך הישראלי-פלסטיני; כשהדבר מתרחש במסגרת משטר כיבוש ארוך וממושך שיצר משטר

אפרטההיד אסר כשלעצמם ; וכשהן השר והן המפקד הם יעד מרכז ל ביקורת ולהאשיותיהם של הארגונים על ביצוע הפרות חמורות וסדרתיות של הדין הבינלאומי – קשה להתחמק מהרושם שמדובר במעשה רודני המבקש להשתיק את הביקורת הנמתחת על מדיניות משטר היבוש של ישראל בגדרה ולסכל את הפעולות שנועדה לייצר אחריותו להפרות המוחשות לו.

7. לא במקרה על כן שההכרזות הנ"ל זכו לביקורת בינלאומית חריפה תקדים. ביקורת זו הייתה התייחסה להכרזות בבחינת מתקפה על החברה הפלסטינית וכניסיונו לקרימינלייזציה של פעילות החברה האזרחית הפלסטינית. מדיניות רבות דרשו הסברים ממדינת ישראל אודות החלטות אלו, ואולם ולאחר שמשרד החוץ הישראלי סיפק הסברים והציג חומר בפניהן, הצהירו מדיניות אלו כי לא השתכנעו כליל שחומר זה מצדיק את ההכרזות. החלק העובדתי של השגה זו יתיחס בפירות לביקורת זו.

8. גם הח"מ ביקשו מהמפקד הצבאי שיסטור להם את החומר שהיוה תשתיית עובדתית להכרזות אולם בקשות נדחתה. בתגובהו, ציין המפקד הצבאי באופן ברור יותר כי, "אין צורך להבהיר כי **ייבט ההכרזות מتبסות על חומר מודיעיני מסווג**". הינו, לא ימסר לארגונים שום חומר המאפשר להם להתגונן מפני ההכרזות. בכך לא מצליח המפקד הצבאי להציג באופן גלוי על פעילות אחת מאות הפעולות הגלויות בשטח שהארגון מבצעים ובאופן יומיומי כפניות בלתי חוקית. המפקד לא מצליח על מטרה אחת מן עשרות המטרות של הארגונים בתור מטרה לא לגיטימית. הוא לא מתייחס ولو לפרסום אחד מתוך עשרות אלפי הפרסומים שפורסמו על ידי הארגונים באربعة העשורים האחרונים בתור פרסומם אסור מבחינה פלילית. הוא גם לא מסביר באם היה שימוש לרעה בכיספים מטעם מי מהארגוני אשר מימן פעילות לא חוקית, או אפילו כי אחד הארגונים נוהל באופן לא תקין. פשיטה, המפקד הצבאי לא עשה כך כי אין חומר כלשהו שיצביע על הפרות מסווג אלה.

9. אי לכך ועל אף שכלל הפעולות של הארגונים כולל מטרותיהם הן גלויות וידועות לציבור ומתועדות בכתב ובדוחות, ומעבר לנדרש, נציג בחלק העובדתי של השגה זו את מטרות הארגונים ועיקר הפעולות שלהם בשטח אשר ייעדו כי הפעולות והמטרות של כל אחד מהם הינם לגיטימיות ביותר. המטרה המשפטית של פרק זה היא גם להעיד על שרירות ההכרזות ולמצער גם לחייב את המפקד הצבאי להציג את החומר, באם הוא קיים, באופן אשר יבטיח לארגונים את הזכות להtagונן באופן אפקטיבי.

10. בחלק המשפטי של השגה זו נסביר בפורוטו כי תגובת המפקד הצבאי המבקשת לא לחסוך את **"ייבט"** החומר שעמד בתשתיית העובדתית מאחריו הוצאת ההכרזות היא כשלעצמה קיזונית ביותר. היא לא רק סותרת באופן חזיתי את כללי המשפט הבינלאומי המחייב הצגת "ייבט החומר" אלא אף את כללי המשפט הישראלי - שידוע בקייזוניותו בכל הקשור בהטיה למען הגנה על החלטות הרשותות הביטחונית הישראלית.

11. בהכרזות צוין כי הארגונים רשאים להגיש השגות למפקד הצבאי, וזאת מבלתי שנקבעה בתקנות ההגנה פרוצדורה כלשהי להשגה. זו נראה הסיבה שהמפקד הצבאי העז לקבוע שהוא, הגורם שחתרם על ההכרזות, יהיה גם הגורם שיבחוו אותו, ובכך מנע בחינה בידי גורם ניטראלי ועצמאי ולו לשם מראית עין של הлик הוגן.

12. בחלק המשפטי של השגה זו נטען כי החלטת המפקד הצבאי דינה בטלות מהטעמים הבאים : 1) היא מנוגדת לעקרון החוקיות ולשלטונו החוק משום שההחלטה נשענה על תקנה המאפשרת למפקד הצבאי להכריז על התאחזות בלתי מותרת בתנאי שרש הביטחון הכריז עליו כזו, ואולם מעולם לא הוכרז על ידי השר על אף אחד מהארגוני שהינים התאחזות לא מותרת ; 2) היא מנוגדת לכללי הצדק הטבעי ובעיקר לקיומו של הליך הוגן וזכות טיעון בהיותה : ראשית, לא מפרטת ומונתקת את ההאשמות על בסיס ראיות מינימליות גלויות המקיים את המבחן "ברורות, חד שימושיות ומשמעות" ; שנית לא קיימה שימוש מקדים ; שלישיית, לא חושפת את הראיות המבוססות לכואורה את ההאשמות – ובכך לא ניתנת לבניוגוד עניינים שהרי מקבל ההחלטה הוא הגוף שיכריע בהשגה זו אודות נכונות וצדקה החלטתו ; 3) היא לא יכולה את מבנן המדיניות בהיותה פוגעת בכללי הצדק הטבעי באופן מיוחד כשמדבר בפגיעה אנושה בחופש ההתאות שמובילה לשלעצמה לא לפגיעה זמנית בחירותם של הארגונים אלא לחיסול קיומם באופן טוטלי.

13. להלן נפרט את הרקע העובדתי לגבי ההשגות ומהות הארגונים המוכרים, ולאחר מכן נערור לטיעון את טענותינו המשפטיות המחייבות להבנתנו את ביטול ההכרזות.

ב. רקע עובדתי

I. ההכרזות

14. ביום 21.10.2021 הכריז שר הביטחון על הארגונים כ"ארגוני טרור" על פי חוק המאבק בטרור, התשע"ו-2016 (להלן : **"חוק המאבק בטרור"**). ההכרזה עודנה בשלב זה ההכרזה זמנית על פי סעיף 4 לחוק.

15. בשבועיים לאחר-מכן, ביום 3.11.2021 הכריז גם מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית, האלוף יהודה פוקס, על הארגונים כהתאחזויות בלתי מותרות בגדה המערבית לפי תקנה 84(1)(ב) לתקנות ההגנה (להלן : **"ההכרזה בגדה"**).

16. לצד ההכרזה בישראל פורסמה באתר המטה הלאומי ללוחמה כלכלית בטרור גם "הודעה על הכרזה" בהתאם לסעיף 3(א) לתקנות המאבק בטרור (הכרזה על ארגון טרור ופעיל טרור), התשע"ז – 2017. חודש לאחר פרסום הודעה זו שונתה באישון לילה וملابיל ליתן הסבר לכך, אולם מכיוון שההשגה Dunn עוסקת בהכרזות המפקד הצבאי, נשמרות טענותינו בעניין זה לפורום המתאים.

17. ההכרזה, הן בגדה והן בישראל, כללה נימוק כללי אחד ולא כל פירוט לפחות לכל אחד מהארגוני הינו "זרוע של ארגון הטרור המוכרז החזיות העממית לשחרור פלסטין".

18. שר הביטחון, המפקד הצבאי או מי מטעמם לא פירטו – לא בהודעה או בהכרזה ולא בשום מסגרת אחרת, לא בפני הציבור ולא בפני הארגונים – מהן הריאות עליהם הם מבססים את הנימוק הכללי האמור. הם גם לא טרחו לפרש אן להעיבר לארגונים שום האשמה קונקרטית על מעשה ספציפי המיוחס להם, ולא חשו ולו ריסים של ראייה שעלה הסתמכו כשהחליטו לנקט בצעד הדרומי של הכרזה על הארגונים כארגוני טרור.

19. ביום 11.11.2021, פנינו אליך בבקשתה להארכת מועד להגשת השגה ב-60 ימים, על מנת ללמוד את כל התיקים וליתן למרשינו יעוץ משפטי כביני ולכלכל את צעדינו המשפטיים בנדון. ביום 25.11.2021, התקבלה תשובה ממשרד פניות הציבור בלשכת מפקד פיקוד מרכז, ולפיה הוחלט לאפשר למרשינו ארכה להגשת השגה עד ליום 10 בינואר 2022.

20. ביום 16.12.2021 פנינו לראשונה אליך בבקשתה **לקבלת החומרים שעמדו בסיס ההכרזות** וכן בקשה להארכת מועד להגשת השגה.

21. ביום 2.1.2022 השבתם לנו כי יועבר לארגונים העתק המידע הציבורי בלבד, תוך אמירת-阿根 מדינה שלמייטב ניסיונם המצרי של הח"מ היה גם חסרת תקדים, לפיה "אין צורך להבהיר כי **"ליתת ההכרזות"** מתבססות על חומר מודיעיני מסווג" שאותו לא תעבירו לנו; לא במלואו, לא בחלוקתו, לא תקצרו שלו, לא פראפרזה שלו – כלום. למעשה, הבהירתם באופן די ישיר ולא הפתלויות, שאנו אמורים להגיש השגה ולהתמודד עם הנימוק הכללי שלכם לפיו הארגונים הם זורע של החזיות העממית לשחרור פלסטין - מבלי שנדע דבר לגבי המידע הרלבנטי שעליו הוא לכורה מבוסס.

22. לאחר לימוד ועינוי בחומר שנמסר לידינו, ביום 5.1.2021, הגיעו למסקנה שאנו שותפים לעמדתכם כי המידע הציבורי אינו רלבנטי ואין בו דבר או חצי דבר המצדיק לכaura את ההכרזה. מילא מדובר בחומר שהוא ידוע לששת הארגונים שהוכרזו והתפרסם ברבים, וכיודע נמתהה על שימוש בו כבסיס להכרזות ביקורת גם מצד משפטנים בכירים וגם מצד מדיניות רבות, כיוון שהוא אינו יכול להוות תשתיית כלשהי המצדיקה את ההכרזות.

23. מדובר בחומר שאינו נוגע לארגונים נשוא ההכרזה, הכולל מאות עמודים של חקירות משורתיות (500 עמודים) ליחידים שאינם קשורים לחמת הארגונים שאנו מייצגים, ואשר בkowski מופיעים בהן את שמותיהם של מרשינו, וכשהם מופיעים מדובר בעדויות שמיעה דלות וחסרות תוכן ממשי. אך שהחומר האמור למורות היקפו העצום מזכיר את שמות חלק מהארגוני פעם אחת או פעמיים בלבד (!) בהקשרים שלילים ביותר, אלא רובו גדול הוא חומר רכילות ושטחי ביותר שאינו קיבל על פי דעתנו הריאות, וודאי לא בהליך פלילי, אך גם לא בהליך מנהלי.

24. על רקע זה, פנינו אליכם ביום 15.1.2022 בבקשת נוספת לקבלת החומרים שעמדו בסיס ההכרזה, אם בכלל, וטענו כי אין בידיינו היכולת להתגונן מפני ההכרזות על בסיס "החומרים הציבוריים" שאינו רלוונטי ואפיו אם נסתור את כלו, תישאר **"ליתת ההכרזות"** (כהגדתכם) אליה אנו לא מורשים להתמודד.

25. ביום 18.1.2022 התקבל מכם מענה נוסף לפיו בו חזרתם על הקביעה ש**"ליתת ההכרזות"** מצויה בחומר המסוג וכי לא ניתן לחושף אותו בהיותו מתבסס על מידע מודיעיני חסוי מטעמי ביטחון לכaura.

26. החלטתכם זו מאיינית כליל את עצם קיומו של הליך הוגן מינימלי ביוון. שכן באופן תקדים אתם אף לא הצעתם שעורכי הדין הח"מ יוכלו לעיין בחומר החסוי, לא העברתם פרפרזה אשר תסביר את תוכנו, לא העברתם סיכום של ליבת החומר המסובג ואף לא חשבתם ראייה אחרת מתוך החומר אשר לפי עמדתכם הוא הוא המבוסס והמצדיק את ההכרזה על הארגונים כהתאזרחות לא מותר.

27. לפיכך, הציפייה שבמצב דברים זה יתקיים שימוש ראווי ומלא הוא מופץ, ועל כך נרחיב בהמשך. די בשלב זה אם נאמר את הבירור מלאיו: לא ניתן להפריך את מה שלא נאמר ולא ניתן לשכנע בשקריות של מה שלא הוגן. במצב זה הארגונים עומדים בפני שוקת שבורה, ללא אפשרות להתגונן שהרי "עם ספינקס אי אפשר להתוכח" (כבי השופט לנדי בבע"צ 111/53 **קופמן י' שר הפנים**, פ"ד ז 534). (541).

II. הארגוני המוכרזים

28. ההכרזה על ארגון שהוא עמותה רשומה כדין ושות משפטית עצמאית כהתאזרחות לא מותרת מחייבת להראות ולהוכיח באופן חד משמעי וברור שעיקר הפעולות של הארגון /או מטרותיו וחזונו הינם בלתי חוקיים, וכי החלופה היחידה והאפשרית לאין את הסכנה הציבורית מפני פעילות בלתי חוקית זו היא הוצאת מחוץ לחוק. ואולם ועל אף שכל הפעולות של הארגונים כולל מטרותיהם גלויות וידועות לציבור והן מתוודדות בכתב ובדוחות, לא הוגן בחומר שמסרטם לידינו דבר או חצי דבר המעיד ولو על פעילות אחת או מטרה אחת של מי מהארגוני כבלתי חוקיים ולכן ولو מטעם זה בלבד החלטתכם דינה בטלות.

29. מעבר לנדרש, נציג בפרק זה את מטרות הארגונים ועיקר הפעולות שלהם המעידים כי מדובר בארגונים הפעילים בשטח באופן גלוי ופומבי וכי הפעולות והמטרות של כל אחד מהם הינם לגיטימיות ביותר.

א. אדמיר – אגודה לתמיכה באסיר ולזכויות אדם (להלן: "אדמיר"):

30. ארגון "אדמיר" הינו ארגון משפטיע עצמאי ללא מטרת רווח רשום במשרד הפנים הפלסטיני. הוא נוסד בשנת 1991 על ידי קבוצת אקדמאים ופעילי זכויות אדם פלסטיניים ברמאללה במטרה לתת סיוע משפטי לאסירים ועצורים פלסטיניים ולבחון את תנאי כליאתם על ידי רשות הכבוש הישראלי. בנוסף, מנהל "אדמיר" קMPIINIIM ומאבקים ציבוריים נגד עינויים, עונשים אכזריים ושימוש באמצעות לא-אנושיים בהליכי חקירה, תנאי מעצר ומאסר.

31. הארגון משתף פעולה עם שלל ארגונים, עמותות ומוסדות מקומיים, אזוריים וدولתיים בكمפיינים, פעילות ופרויקטים שנעודו לתת הגנה ותמיכה לאסירים וכן להעמיק את שיח זכויות האדם בקרב החברה הפלסטינית. לאורך השנים, הצליחו הוצאות המשפט של אדמיר לצבור מוניטין וניסיון והוא מושך נחשב בתור ארגון מוביל בתחום הייצוג המשפטי בפני הערכאות השיפוטיות.

32. המבנה של הארגון כולל ארבעה גופים עיקריים:

- א. אסיפה כללית;
- ב. ועד מינימל;
- ג. מנכ"ל;
- ד. צוות.

33. חברי הנהלה נבחרים על ידי האסיפה הכללית ומנכ"ל הארגון נבחר על ידי חברי הנהלה וגירוש חברי הצוות של העובדים מתבצע בצורה סדרה בהסתמך על קритריונים מקצועיים וסטנדרטים בינלאומיים המבטיחים שווין הזרמוויות ואיסור הפליה בקבלת עובדים, וכן בהתאם לתקנון הפנימי של הארגון העומד בדרישות משרד הפנים הפלסטיני.

34. לארגון אין אף הרשעה, חריגה או תביעה המנוחת נגדו בעבר או בהווה, והוא מתנהל בצורה תקינה בהתאם לחוק העמותות הפלסטיני (Law of Charitable Associations and Community) (Law No. 1, Year 2000) והוראות משרד הפנים האמון על רישום העמותות. מקורות המימון של הארגון הם מקורות אמינים ומוצלחים.

35. ארגון "אדמיר" פועל באربعة מישורים עיקריים:

א. סיווע משפטי: מתן ייצוג משפטי ושירותים משפטיים לעצורים, אסירים ומשפחותיהם באמצעות הופעות עורכי הדין של הארגון בפני בתים הצבאים, ובתי המשפט הישראליים וכן התכתבות עם הרשות. היום עובדים בארגון תשעה עורכי דין כולל המנכ"לית (גב' שחיר פרנסיס) שכולם חברי לשכת עורכי הדין בישראל. ארגון "אדמיר" מייצג מדי שנה קרוב ל- 550 אסירים.

ייצוג זה מתבצע על בסיס סוג "הזכות המופרת" ולמען הבטחת הליך הוגן בפני הערכאות והוא לא נעשה על בסיס אבחנה מכל סוג אחר כגון מעשי או עדותיו האישיים והפוליטיים של האסיר או העציר.

ב. מחקר ותיעוד: לצד הייצוג המשפטי, וмеди שנה, הצוות של ארגון "אדמיר" אוסף מידע אודדות הפורט זכויות אדם במיוחד בתחום תנאי הכליאה, הפרות בתבי הסוהר והפגיעה בזכויותיהם של משפחות האסירים לביקורים. תיעוד זה מתבצע באמצעות קבוצת חוקרים שעובדים בשטח ואשר אוספים עדויות על ההפרות שבוצעות בזמן המעצר כלפי העצורים ובני משפחותיהם. בשל כך, מפרסם ארגון "אדמיר" דוחות ומחקרים רבים על ההפרות שמתרכשות מרגע המעצר ועד הכליאה ובמהלכה.

בשנת המחקר 2020-2021 בלבד, פרסם ארגון "אדמיר" למעלה מ-20 דוחות ונייר עמדה שדנו במצבם של האסירים, תנאי כליאתם והתנאים הבריאותיים והסבירתיים בהם נמצאים בהם. לצד זאת, פורסמו שני מחקרים מעמיקים שניתחו את מצבם הכליא ובחנו אותם לאורך השנים.

ג. הגברת מודעות, ניהול קמפיינים והשפעה על מנגנון החלטות לצורך שינוי חוקה:

1. ייוזם קמפיינים מקומיים ובינלאומיים במטרה להגבר את המודעות אודדות הפורט זכויות האדם של האסירים עם התמקדות בסוגיות העינויים שעוברים אסירים ועצירים פלسطينיים על ידי רשות הОсירה הישראלית.

סינגור מקומי ובינלאומי במטרה להביא להפסקת מדיניות המעצרים המנהליים והמעצרים הפליטיים המתבצעים/non מטעם רשותה הקיימת בישראל והן מטעם הרשות הפלסטינית.

3. ארגון "אדמיר" פועל ביחד עם ארגונים נוספים בחברה האזרחית הפלסטינית בניסיון להשפיע על מקבלי החלטות להביא לשינוי החוקים הקיימים ברשות הפלסטינית, לצורך שיגורו את ההגנה על זכויות אדם, שוויון מגדרי וצדק חברתי באופן התואם את האמנות הבינלאומיות בדבר זכויות אדם. להוסיפה שוכלים עושים אודיט ומגישים לרשויות המוסמכות ברשות הפלסטינית.

ד. הנגשת מידע, הרצאות והשתלמויות:

1. ארגון "אדמיר" מקיים מפגשים קהילתיים תקופתיים ופעיליות חברתיות רבות להגברת המודעות על זכויות אדם בכלל, וזכויות אסירים ועצורים בפרט. באמצעות תכנית "אדמיר", פועל הארגון למען חיזוק תפקידם של העצירים בחברה הפלסטינית בהשראת זכויות האדם והגנה עליהם; וכן למען העצמת השפעת העצירים בתוך החברה.

2. בנוסף, מקיים ארגון "אדמיר" השתלמויות לעורכי דין בתחום ייצוג אסירים ועצורים בבתי משפט צבאיים; כמו כן הוא מקיים ועורך סדנאות, קורסים והרצאות לסטודנטים למשפטים במספר אוניברסיטאות ואשר מתמקדים בהסברים אודות ההליך המשפטי בתמיון המשפט הצבאיים תוך תפיסה ביקורתית המשווה עם נורמות המשפט הבינלאומי בדבר זכויות האדם.

36. לנוכח עבודת המחקר, התיעוד ואייסוף המידע שצווות העובדים מבצע בנדבך לייצוג המשפט, הפך הארגון למקור מידעאמין ועיקרי בעניין הפרות זכויות עצורים ואסירים על ידי רשותה הקיימת הישראלית והרשות הפלסטינית. מידע זה משמש את ארגוני האו"ם השונים הכוללים, בין היתר, צוות הפעולה בעניין המעצרים הシリוטיים והשליחים המיוחדים של האו"ם. בהקשר לכך, מגיש ארגון "אדמיר" דיווחים תקופתיים בפני ארגוני האו"ם המתעדים את הפרות זכויות האדם של האסירים והעצירים.

37. בפן המקומי, ארגון "אדמיר" נוטל חלק במספר קואליציות בקרב החברה האזרחית, ביניהן הקואליציה הפלסטינית למאבק בעניינים, והקואליציה למאבק אחרי החקיקה ברשות המחוקקת הפלסטינית. בנוסף לכך, לארגון היו מספר פרויקטים עם ארגוני חברות אזרחית פלסטיניים וישראלים, בייחוד בכל הנוגע לעניינים ותנאי כליה. ארגונים אלו כוללים, בין היתר, את האגודה לזכויות האזרח, מרכז עדאה, בצלם, רופאים לזכויות אדם, הוועד נגד עניינים והמועדן להגנת הפרט. במסגרת עבודתו המשפטית, מעניק ארגון "אדמיר" חשיבות רבה ומוגברת לעניינים של אסירים ועצורים קטינים, קשיים, נשים וחולים.

38. באשר לנימוק הכללי והיחיד הכלול בנוסח ההכרזה יאמר בצהרה ברורה ומפורשת כי ארגון "אדמיר" הוא ארגון עצמאי; איןנו זורע של ארגון החזית העממית או פועל מטעמו או מטעם ארגון אחר או ישות פוליטית כלשהי – לא באופן ישיר או עקיף וכי "אדמיר" פועל לפי מטרותיו המוצהרות שענין הגנה על זכויות האדם של האסירים והעצירים הפלסטינים.

ב. איחוד ועדות האישה הפלסטינית (להלן: "איחוד האישה"):

39. "איחוד האישה" היא עמותה אזרחית עצמאית הרשומה במשרד הפנים הפלסטיני אשר נוסדה בשנת 1980, והיא נחשבת לאחת העמותות הפמיניסטיות המובילות בפלסטין. העמותה דוגלת בשוויון מלא לא כל הפליה או הפרדה בין מין, מגדר ולאים ופועלת לקידום ערכי הצדק החברתי והמגדרי כעקרונות יסוד לחיזוק מעמדת האישה הפלסטינית בהיבט הפוליטי, החברתי, הכלכלי והתרבותי.

40. על כן, בהתאם לראייה זו, מחלוקת העמותה את הפעולות הארגונית שלה במספר רבדים; הגנה על זכויות נשים, עידוד עמותות ויוזמות פמיניסטיות להשתתפות דמוקרטיבית בהליך קבלת החלטות, תיאום בין-ארגוני לשם איחוד התנועה הפמיניסטית הפלסטינית והפעלת לחץ על הרשות המחוקקת לשם קידום חוקים פרוגרסיביים, הכלולים, למשל, חוקים המבטיחים אפליה מתקנת לטובת האישה בתחום החיים השונים.

41. אסטרטגייה זו באה לידי ביטוי בתוכניות הבאות:

א. תכנית המעורבות הפוליטית והחברתית לנשים: חלק מראיותה הכוללת של איחוד האישה בקידום מעמדת האישה הפלסטינית, מקיימת העמותה תוכנית להגברת מודעותם של נשים אודות הזכות להשתתפות פוליטית ונטילת חלק בקבלת החלטות, וזאת, בין היתר, על ידי העלאת רמת ייצוגן של הנשים במוסדות הפליטיים, ארגוני החברה האזרחית ואיגודי העובדים. תוכנית זו מוקדמת על ידי סדנאות וקורסים ייחודיים המעמיקים את מודעותן של נשים ומגבירים את הידע שלהם בנושא זכויות אדם, כשהחוק הבינלאומי, דיני זכויות האדם ואמנות בינלאומיות, ובניהם האמנה לביעור כל צורות האפליה נגד נשים (CEDAW) מהווים מקור נורמטיבי וערבי למשתתפות.

לצד זאת, מקימה העמותה יוזמות שונות הנוגעות לנשים ומנסה להתמודד עם תופעות מטרידות הפוקדות את הרחוב הפלסטיני ומשפיעות לרעה על זכויותיהן של נשים.

ב. תכנית בניית יכולות אצל צעירות וצעירים: תוכנית זו מתמקדת בצעירות וצעירים פלסטיניים הנמצאים באוניברסיטאות ובסוק העבודה, והיא פועלת למען הגברת מודעות זכויותיהם תוך הסתמכות על החוק הבינלאומי וזכויות האדם. בפן המעשי, מקיימת איחוד האישה יוזמות וكمפיינים שונים שנעדו לטפל בעיות הקיימות אצל צעירות בחברה הפלסטינית, וזאת בצל דעיכת התעניינות האינטלקטואלית ברבדי החיים השונים וההתפתחויות החברתיות השליליות שמוטירות הרשותות החברתיות על הנער.

ג. תכנית העצמה הכלכלית לנשים: תוכנית זו נועדה לעודד את השתלבותן של נשים בשוק העבודה במצוות המאגרת של החברה הפלסטינית, כשהעווני והפערים החברתיים ממשיכים לגדול ויoker המחייה עולה. על כן, מעודדת תוכנית זו את עצמותן של הנשים באמצעות יוזמות קואופרטיביות להנחת משרות בשוק המקומי לנשים הפליטיניות, לצד עידוד המורשת הפלסטינית והכישורים הידניים שנשמרו לאורך הדורות, כגון הבגד הפלסטיני המסורתית והמאכלים העממיים הפליטיניים.

ד. תכנית התמיכה הנפשית והמשפטית לנשים: המצב הכלכלי, החברתי והפוליטי הקשה הוליד את הצורך החיווני לספק הגנה נפשית לנשים פלסטיניות, הן בצורה אינדיבידואלית והן בצורה קולקטיבית. עבודה זו באה לידי ביטוי באמצעות התיעצויות עם אנשים מתחום המשפט, ומתן תמיכה וידע משפטי בניסיון להביא לפתרונות עמוקים לביעות ולקשיים שהאישה הפלסטינית סובלת

מהן באופן מתמשך. קשיים אלה כוללים קונפליקטים שמקורם בתוך התא המשפחתית, לרבות אלימות, הליכי גירושין ותביעות ירושה, כשהתכנית נועדה לתת לאוותן נשים הגנה מפני האלימות שהן חוות, שירותים משפטיים ונפשיים וכן פעולה למען מימוש מלא זכויותיהן החברתיות והازרחיות.

ה. תכנית הילדות: תכנית זו מתמקדת בילדים ובנוגע בגילאים המוקדמים של ההתבגרות, ונועדה להעצים את האישיות שלהם ולהזקק את היצירתיות הקיימת אצלם באמצעות גנים, מחנאות קיז' ותכניות העשרה לאורך השנה. בנוסף, תומכת העמותה בערים שהקימו קבוצות "דבקה", ריקוד עמי פלسطיני, כחמים משמרים, בך, את המורשת והפולקלור הפלסטיני. איחוד האישה משקיפה על 18 גנים, וזאת כחלק מהראיה הכלולת של העמותה לתמיכת באישה והמשפחה الفلسطينية באמצעות פיתוח תכניות בשלב הילדות והמוקדמת והגנה על זכויות הילדים.

42. איחוד האישה הינה חברה בספר קואליציות וביניהן:

א. הקואלייציה המקומית למימוש אמנה CEDAW;

ב. הקואלייציה למימוש החלטה מס' 1325 של מועצת הביטחון למען בטחות ייצוגן של נשים בפוליטיקה וקבלת החלטות;

ג. הקואלייציה לתקינות הנשים העולמיות;

ד. תכנית המענה ההומניטרי של משרד האו"ם לתיאום העניינים ההומניטריים בשטחים הפלסטיניים הכבושים ועד.

43. המבנה של הארגון כולל ארבעה גופים עיקריים:

א. אסיפה כללית;

ב. ועד מינהל;

ג. מנכ"ל;

ד. צוות.

44. חברי הנהלה נבחרים כולם על ידי האסיפה הכללית. מנכ"ל איחוד האישה נבחר על ידי חברי הנהלה, וגיסת העובדים מתבצע לצורה סדרה על בסיס סטנדרטים בינלאומיים וקריטריונים מקצועיים קבועים מראש המבטיחים שווינון הזדמנויות ואיסור הפליה בקבלת עובדים, בהתאם לתקנון הפנימי של העמותה העומד בذرישות משרד הפנים הפלסטיני.

45. לארגון אין אף הרשעה, חריגה או תביעה המנוחת נגדו בעבר או בהווה, והוא מתנהל לצורה תקינה בהתאם לחוק העמותות הפלסטיני (Law of Charitable Associations and Community) והוראות משרד הפנים האמון על רישום העמותות ומגיש דוחות שנתי לפי החוק הפלסטיני והסטנדרטים הבינלאומיים. מקורות המימון של הארגון הם מקורות אמינים ומוסחרים.

46. באשר לנימוק הכלול בנוסח ההכרזה יאמר بصورة ברורה: איחוד האישה היא עמותה עצמאית ואיננה זרוע של ארגון החזית העממית, לא פועלת מטעמו או מטעם כל ארגון אחר – לא באופן ישיר ולא באופן עקיף וכי עניינה בקידום זכויות הנשים בלבד בהתאם למטרותיה שהוצגו לעיל.

ג. **התנועה העולמית להגנה על זכויות הילדים – סניף פלסטין (להלן: "התנועה") :**

47. התנועה הינה עמותה רשומה במשרד הפנים הפלסטיני. התנועה הוקמה בשנת 1991 ברמאללה, ופועלת בסניף עצמאי לתנועה העולמית להגנה על זכויות ילדים הממוקמת בז'נבה, שווייץ. התנועה נחשבת לאחד הארגונים העיקריים והמרכזיים בהגנה על זכויות ילדים, והוא מהוות מקור המידע העיקרי על זכויות ילדים פלסטיניים.

48. התנועה היא גוף עצמאי שבחר הנהגה נבחרים כולם על ידי האסיפה הכללית; מנכ"ל התנועה נבחר על ידי חברי הנהלה, וגיסוס העובדים מתבצע بصورة סדרה בהסתמך על קритריונים מקצועיים וסטנדרטים בינלאומיים ולא הפליה בקבלה לעבודה, וכן בהתאם לתקנון הפנימי של הארגון העומד בذرישות משרד הפנים הפלסטיני.

49. לתנועה אין אף הרשות, חריגה או תביעה המונוהלת נגדה בעבר או בהווה, והיא מתנהלת بصورة תקינה בהתאם לחוק העמותות הפלסטיני Law of Charitable Associations and Community (Law No. 1, Year 2000) והוראות משרד הפנים האמון על רישום העמותות. בנוסף, מגישה התנועה דו"ח שנתי לתנועה העולמית בז'נבה. התנועה העולמית עוברת בדיקת חשבונות נוקשה באמצעות חברת חשבונות בינלאומי, כשלנסניף התנועה הפלסטיניית לא הייתה כל הפרה או חריגה מאז שהוקמה. מקורות המימון של הארגון הם מקורות אמינים ומוצזרים ומופיעים באתר.

50. עיקר פעילותה של התנועה מתמקד בהגנה על ילדים וזכויותיהם ומניעת ניצולם בעבודה, בחברה ובמשפחה כולל מניעת ניצולם המיני, וזאת באמצעות הענקת שירותים, עזרה ותמיכה במישורים שונים:

א. **ייצוג משפטי ותמיכה נפשית וסוציאלית:** מדי שנה, מעניקת התנועה ייצוג משפטי לילדים פלסטיניים בבתי המשפט הישראלים וכן יציג זהה בפני ערבות השיפוט של הרשות הפלסטינית. מספר המינויים על ידי עורכי הדין מטעם התנועה קרוב ל- 500 ילדים בשנה. התנועה מלווה את הילדים לאורך ההליך תוך מעקב וביקורת על העמידה באמנות ובתחביבות הבינלאומיות בדבר זכויות הילד.

בנוסף, היא מעניקה באופן שנתי תמיכה נפשית וסוציאלית לכ-600 ילדים הנמצאים בהליכים משפטיים. שירות זה מוענק גם לילדים של אסירים כלואים ומשוחררים.

ב. **ביקורים בבתי סחר ומעקב אחר תנאי כליאה של ילדים:** התנועה מבצעת ביקורים תקופתיים לבתי המעצר והמאסר, בוחנת את תנאי הכלאה ומבצעת מעקב אחר הפרות, עינויים וכל יחס אכזרי שעוברים ילדים בבתי הכלא.

ג. **קידום חקיקה**: התנועה מקדמת ונותלת חלק בהליך חקיקת חוקים מטעם הרשות הפלסטינית שנועד להגן על ילדים בהתאם לאמנות בינלאומיות. אחד ההישגים החשובים בהקשר זה הוא חקיקתם של חוק זכויות הילד וחוק הנוער, העומדים בסטנדרטים הבינלאומיים בהגנה על ילדים המאפשרים הגנה מוגברת לילדים בפן המשפטי, הסוציאלי, החברתי והנפשי.

ד. **הדרוכות וסדנאות**: התנועה מעבירה מגוון רחב של השתלמויות וסדנאות לגופים שונים בתחום הפלסטיני:

1. סדנאות והשתלמויות לשופטי הנוער, הפרקליטות הפלסטינית ומשטרת הנוער הפלסטינית אודות היחס הרاوي כלפי ילדים לפי הסטנדרטים הבינלאומיים לשפיטת נוער.

2. סדנאות והדרכות להורים ועובדים שנמצאים בקשר ישיר עם ילדים תוך חשיבות לרשות הילדים וצריכיהם, וזאת לפי החוק המקומי והסטנדרטים הבינלאומיים הנובעים מהאמנות הבינלאומית. מטרת הסדנאות היא ליציר סביבה מגינה ותומכתילדים. עד היום, למעלה מ-10,000 עובדים והורים עברו את הסדנאות וההכשרות שמעניקה התנועה.

3. סדנאות לילדים במטרה להגבר את מודעותם על זכויותיהם, וזאת לצד קמפיינים שנעדו לשפר את מצב הילדים הפלסטיינים וזכויותיהם.

ה. **תמיכה نفسית וסוציאלית**: התנועה מעניקה שירותים סוציאליים ונפשיים לילדים הסובלים מאלימות במשפחה, ניצול מיני, ניצול בעבודה וכו' .

.51. נוסף לכך, הקימה התנועה את מועצת "ילדים פלسطין", תחת הנהלתה של התנועה העולמית.

.52. המועצה מהוות גוף מייעץ לשדר החינוך, משרד הפיתוח החברתי, קרן "הצלה הילדים" העולמית וראשי הערים והמחוזות.

.53. התנועה העולמית שלושים ושישה سنיפים בכל רחבי העולם, כשה坦ועה הפלסטינית ניהלה לאורך השנים מספר פרויקטים משותפים עם הסניפים האחרים.

.54. התנועה נבחרה כראש התנועה העולמית שני מחזוריים, 2005-2009 ו-2009-2013. כמו כן, משנה 2013 ועד היום מאייש סניף פלسطين את תפקיד סגן נשיא התנועה באסיה וצפון אפריקה.

.55. התנועה שיתופי פעולה רבים עם מספר ארגונים בינלאומיים ומטפלים בנושאים הנוגעים לילדים, ביניהם UNICEF, ארגון הצלה הילד העולמית, ארגון ילדי המלחמה העולמית וארגון "ילדים האדמה". כמו כן, התנועה משתתפת פעולה באופן ממושך עם כל ארגוני האו"ם בתחום זכויות האדם וזכויות הילד.

.56. התנועה זכתה בפרס "Stars foundation" לשנת 2016, ונמצאת במקום השני בעמותות הילדים בקרוב הפלסטיינים, ומקום 13 בעולם العربي. לאור אמיןותה, התנועה מהוות מקור מידע עיקרי על זכויות ילדים פלסטיינים, שותפה עיקרית לנושאי הגנה על ילדים במוסדות הממשלתיים הפלסטיינים ונציגה למוסדות החקלאיים הפלסטיינים בליגה הערבית.

57. ובאשר לנימוק הכללי המופיע בנוסח ההכרזה יוצהר באופן ברור: התנועה פועלת על פי המנדט הכתוב שלה והיא לא זרוע של החזיות העממית ולא פועלת מטעמו ו/או מטעם אף ארגון או ישות פוליטית כלשהי, לא באופן ישיר ולא עקיף וכי עניינה הוא בקיום ההגנה על זכויות הילד בפרט והאדם בכלל וכמפורט במטרתו הנ"ל.

ד. מוסד אלח'ק (להלן: "אלח'ק"):

58. "אלח'ק" הינו ארגון זכויות אדם פלסטיני עצמאי ובלתי ממשתי, אשר נוסד בשנת 1979 ברמאללה והוא רשום כעמותה במשרד הפנים הפלסטיני. הארגון הוקם כדי להגן על ולקדם את זכויות האדם ושלטון החוק בשטח הפלסטיני הכבוש, ויש לו מעמד מיישם מיוחד בנסיבות הכלכלית-חברתית של האו"ם.

59. אלח'ק מתעד את הפרות זכויותיהם האישיות והקולקטיביות של פלסטינים בשטח הפלסטיני הכבוש, ללא קשר ליהדות המפרים – הרשות הישראלית, הרשות הפלסטינית או ממשל החמאס בעזה. הארגון פועל אקטיבית למונע ולהפסיק פגיעות אלו באמצעות שתדלנות בפני מגנוניים לאומיים ובינלאומיים, וקידום אחריותם בגין הפרת זכויות. הארגון מבצע מחקרים, מחבר דין וחותם, מעביר דיווחים ומשגר תלונות על הפרת המשפט הבינלאומי של זכויות האדם ושל המשפט הומניטרי הבינלאומי, ומקיים פעילות סיינגור בפני גופים מקומיים, אזריים ובינלאומיים. אלח'ק משתף פעולה עם ארגוני חברה אזרחית פלסטיניים אחרים ועם גורמי ממשל פלסטיני כדי להבטיח שהסטודנטים של משפט זכויות האדם הבינלאומי יוטמעו בחוק הפלסטיני וב מדיניות הפלסטינית. במשרדי הארגון פועלת ספרייה משפט בינלאומי אשר משרתת את צוות הארגון וקהילה זכויות האדם הפלסטינית.

60. בשנת 2020 בלבד, קהילת המוטבים היישרים של תוכניות ופעילות אלח'ק מנתה למעלה מ-5,000 פלסטינים; הארגון גבה עדויות וקיבול התייחסויות מ-5,791 קורבנות ועדי ראייה להפרות זכויות אדם בנושאי המחקר שלו; 3,325 פלסטינים קיבלו ייעוץ משפטי מהארגון; מעל 150 פלסטינים השתתפו בהכשרות מקצועיות שהארגון ערך; סמינרים מקוונים בהשתתפות פעילי ועובד אלח'ק זכו ליותר מ-560,000 צפיפות; מעל 16,000 אנשים השתמשו בספריה ובמשאבים האלקטרוניים שאלח'ק מעמיד לרשות הציבור.

61. ארגון אלח'ק משמש כסניף (affiliate) בגדה המערבית של נציגות המשפטנים הבינלאומיות - International Commission of Jurists (ICJ), שהנהלו בגינה, הוא אחד מארגוני זכויות האדם הבינלאומיים הוותיקים בעולם והוא מopsis על רשות של 60 משפטנים בינלאומיים בקרים – שופטים, עורכי דין וensi אקדמי בעלי שם, אשר מקדמים זכויות אדם בכל העולם ונבחרים לשמש כ"נציגים". ל-ICJ קיימים סניפים בלמעלה מ-70 מדינות.

62. כאמור, ארגון אלח'ק מעמד מיישם מיוחד במועד הכלכלי החברתי של האו"ם - United Nations Economic and Social Council. כמו כן, הארגון חבר בראשות הבינלאומי לזכויות כלכליות, חברותיות

* למען גילוי הנאות, הח"מ, עוז"ד ספרד, נבחר בשנת 2018 לשמש כאחד מ-60 הנציגים של ה-ICJ והוא עודנו משמש בתפקיד. הוא משרת בארגון לצידו של מנכ"ל ארגון אלח'ק, שעואן גיבארין, שימושו אף הוא נציג.

ותרבותותיות (ESCR-Net), בפדרציה הבינלאומית לזכויות אדם (FIDH), בקואליציית הביטאט (HIC). ברשות האירופאית-مزורת אירופאית לזכויות אדם (EMHRN) ובארגון העולמי נגד עינויים (OMCT).

63. לאחיך מוניטין כוחה גבולות ויבשות של ארגון זכויות אדם מקטועי ומהימן ואנשיו לאורך השנים היו מהבולטים שבמגנזי זכויות האדם באזוריינו.

64. הארגון זכה לפרסים בינלאומיים רבים ובהם :

• Rothko Chapel Award for Commitment to Truth and Freedom - 1986 . (ארצות הברית).

• The Carter-Menil Human Rights Foundation Prize - 1990 . (ארצות הברית) - במשותף עם ארגון "בצלם". מטעם מרכז קרטר, שיסד והקים נשיא ארה"ב לשעבר וזוכה פרס נובל לשלום ג'ימי קרטר.

• Geuzenpenning Prize for Human Rights Defenders - 2009 . (הולנד) – במשותף עם ארגון "בצלם".

• The Danish PL Foundation Human Rights Award - 2011 . (דנמרק) – במשותף עם ארגון "בצלם".

• The Human Rights Prize of the French Republic - Liberty – Equality – Fraternity - 2018 . (צרפת) – מטעם ראש ממשלת צרפת, במשותף עם ארגון "בצלם".

• The Human Rights and Business Award - 2019 . – מטעם פורום זכויות אדם ועסקים של האו"ם.

• International ,ICAR Gwynne Skinner Human Rights Award - 2020 . מטעם Corporate Accountability Roundtable

• Award of the Center for Islam and Global Affairs (CIGA) - 2021 . (טורקיה).

65. אס-כן, לאחיך הוא מארגוני זכויות אדם הוותיקים, החשובים והנחשבים **בעולם**. הארגון הוא גורם מרכזי בקהילה זכויות האדם הבינלאומית וחבר בגופי מטירה בינלאומיים של ארגוני זכויות אדם. פעילותו ענפה והוא מעניק שירות לעשרות אלפי בני-אדם בכל שנה הננסכים על שירותיו זה מעלה מארבעה עשורים. פעילותו בשטח שמצויה זה עשור שירותי תחת כיבוש צבאי ובשירותות נתני הכיבוש שזכויותיהם האזרחיות והפוליטיות הושעו, הופכת את פעילותו ללא פחות מקראית עברו מוטביו.

66. לארגון אין אף הרשעה, חריגה או תביעה המנווהת נגדו בעבר או בהווה, והוא מתנהל בצורה תקינה בהתאם לחוק העמותות הפלסטיני ((Law of Charitable Associations and Community)) (Law No. 1, Year 2000) והוראות משרד הפנים האמון על רישום העמותות, ומגיש דו"ח שנתי לפי החוק הפלסטיני והסטנדרטים הבינלאומיים. מקורות המימון של הארגון הם מקורות אמינים ומוסחרים.

67. חברי הנהלה נבחרים על ידי האסיפה הכללית ומנכ"ל הארגון נבחר על ידי חברי הנהלה וגירוש חברי הצוות של העובדים מתבצע בצורה סדרה בהסתמך על קритריונים מקצועיים וסטנדרטים בינלאומיים המבטיחים שוויון הזרמוויות ואיסור הפליה בקבלת עובדים, וכן בהתאם לתקנון הפנימי של הארגון העומד בדרישות משרד הפנים הפלסטיני.

68. ובאשר לנימוק הכללי והיחיד ולא מפורט הכלול בנוסח ההכרזה יאמר בצורה ברורה: אלнак הוא ארגון עצמאי והוא אינו זרוע של ארגון החזיות העממית ולא פועל מטעמו או מטעם כל ארגון אחר - לא באופן ישיר ולא באופן עקיף, וכי עניינו בקיום ההגנה על זכויות האדם בלבד וכמפורט במטרותיו הנ"ל.

ה. **מרכז ביסאן למחקר ופיתוח** (להלן: "ביסאן")

69. "ביסאן" הוא ארגון עצמאי ללא מטרת רווח הרשות משרד הפנים הפלסטיני. הוא נוסד בשנת 1989 ברמאללה כמרכז למחקר ופיתוח הפעיל למען פיתוח תרבותי וחסיבה אינטלקטואלית של החברה הפלסטינית עם דגש על השרת עקרונות הצדקה והשוויון. ביסאן פועל למען קידום ובניית החברה האזרחית הפלסטינית בצורה דמוקרטית, פרוגרסיבית ומשפיעה. ביסאן מתחמק במחקריו בחשיבות קידום השכבות העניות והמקופחות ביותר בחברה הפלסטינית.

70. לצורך קידום מטרותיו מוביל ארגון את מרכזיותן של הזכויות החברתיות והכלכליות ופועל לחיזוק המודעות בנושא באמצעות שיתופי פעולה עם קבוצות ומוסדות אזרחיים.

71. ביסאן מקיים סמינרים, הרצאות וכנסים מדי שנה, בנושאים שונים ומרובים ששמם דגש רב על צדק חברתי וחלוקתי.

72. בפן העיוני, קידם ביסאן מספר רב של מחקרים, פרויקטים ויוזמות בתחום החברה, התרבות והසביבה, וביניהם להדגמה:

א. מחקר ביקורתី אשר דן בחוק העונשין הפלסטיני. מחקר ראשון מסוגו שמתוח ביקורת על חוק העונשין ו מדיניות העונישה הפלסטינית ומנקודת ראי מגדרית ושוויונית. המחקר הדגיש את הצורך בעדכון חוק העונשין בכך שיספק הגנה אפקטיבית لكורבנות מפני תוקפים פוטנציאליים, בייחוד בכל הנוגע לאלימות במשפחה. במסגרת המחקר, הוצעו תיקוני חקיקה שונים לחוקים הקיימים, וכן הצעות חקיקה למצב הרاوي לפי עקרונות של צדק חברתי, צדק חלוקתי וזכויות אדם. בנוסף, נגע המחקר בתחום משפט אחרים הטומניים בתוכם השלכות פליליות רבות, כמו דיני משפחה וזכויות קטיניות.

לאחר פרסום המחקר, נעשו מספר סדנאות להגברת המודעות על מצב המשפט הפלילי והצורך בשינויים בעלי משמעות חברתית עמוקה, זאת לצד קמפיין תקשורת וسرطוני הסברתיים שליוו את פרסום המחקר ומצאו.

ב. פרסום ניירות עמדה על ההפירות זכויות האדם מטעם הרשות הפלסטינית: ביסאן פרסם מחקרים וניירות עמדה על ההפירות השונות שבמצעים מגנוני הביטחון של הרשות הפלסטינית.

לאחרונה הארגון פרסם ניירות עמדה בעניין דיכוי המכחאה שליוותה את אירוע הריגתו של ניזאר בנתה בשנה שubrah.

ג. סוגיות הפיתוח והקידום החברתי מהווים חלק מרכזי בעבודה והעשייה של המרכז, וכך ביסאן חוקר השליטה ממשלתיות בעניין הפיתוח הכלכלי והצדק החברתי. לצורך כך ביסאן עוקב אחר החלטות ממשלתיות הנוגעות לפרויקטים מטעם מזרדי הפיתוח והכלכלה, הוא דין בהן, אוסף נתונים רלבנטיים, ומפרסם עמדות ביקורתיות להגברת המודעות בנושא.

73. הפעולות הקהילתיות:

א. ביסאן פועל למען הגברת המודעות החברתית בנושאי צדק חלוקתי. בשלוש השנים האחרונות, עבד ביסאן עם למעלה מ-20 קבוצות הנהגה צעירה בגדה המערבית, ובמסגרתן הועברו תכנים על משמעות הצדק החברתי והצדק המגדרי, והאקטיביזם החברתי בנושאים אלה.

ב. ביסאן הקים קואליציה רחבה הפעלת למען הזכות לבירות, ניצול המשאבים הטבעיים הקיימים מותוך נקודת מבט של שוויון וצדקה חלוקתי. קואליציה זו יזמה מספר קמפיינים במקומות שונים במטרה להחז ולדורש את ייצוגם של הצעירים בקרב מקבלי החלטות. כמו כן היא הגבירה את המודעות הציבורית אודות הפגיעה בסביבה וזיהומה. קמפיין אחד בולט הצליח להניב תוכאות, והציג את "וואדי גריוט" שモוביל מים לשבעה כפרים, וזאת לאחר שהתגללה כי הרשות הפלסטינית משליכה לתוך הנחל מי שפכים. בעקבות הקמפיין, הפסיק זיהום מי השפכים בנחל, והשתפר מצב הבריאות והסבירתי של הנחל בצורה ניכרת.

74. המבנה של הארגון כולל ארבעה גופים עיקריים:

- א. אסיפה כללית;
- ב. ועד מינהל;
- ג. מנכ"ל;
- ד. צוות.

75. חברי הנהלה של ביסאן נבחרים כולם על ידי האסיפה הכלכלית. מנכ"ל הארגון נבחר על ידי חברי הנהלה וגישת העובדים מתבצע בצורה סדורה בהסתמך על קритריונים וסטנדרטים בינלאומיים ללא הפליה בקבלה לעבודה, וכן בהתאם לתקנון הפנימי של הארגון העומד בדרישות משרד הפנים הפלסטיני.

76. למרכז ביסאן אין אף הרשעה, חריגה או תביעה המנוחת נגדו בעבר או בהווה, והוא מתנהל בצורה תקינה בהתאם לחוק העמותות הפלסטיני (Law of Charitable Associations and Community) ((Law No. 1, Year 2000) והוראות משרד הפנים האמון על רישום העמותות, ומגיש דו"ח שנתי לפי החוק הפלסטיני והסטודנטים הבינלאומיים. מקורות המימון של הארגון הם מקורות אמינים וموצחים.

77. ובאשר להאשמה הכלולה בנוסח ההכרזה יאמר בצהורה ברורה: ביסואן הוא מרכז מחקר עצמאי ואינו זורע של ארגון החזית העממית ולא פועל מטעמו או מטעם כל ארגון אחר או ישות פוליטית כלשהי – לא באופן ישיר ולא באופן עקיף וכי עניינו בקידום המחקר והגברת המודעות למען קידום ערכי השוויון, צדק חברתי וצדקה.

III. הביקורת הבינלאומית והפנים-ישראלית ועמדת המדינה שלא השתכנעו מהחומר שהוצע בפניהם על ידי ישראל:

78. ההכרזה על הארגונים כ"ארגוני טרור" ו"התאחדויות בלתי מותרות" הובילה לביקורת קשה מצד מדינות, ארגונים בינלאומיים, ארגוני חברה אזרחית וגופים נוספים. גופים אלה העלו חשש עיקרי: מדובר על פגיעה קשה וחסרת תקדים בחברה האזרחית הפלסטינית על ידי מחיקתם של ארגונים מובילים ובעלי הערכה מקומית וולムית באופן טוטאלי וחסר אבחנה, כל זאת בהעדך קיומו של חומר ראייתי המצדיק את הפגיעה ומוכיח את ההאשמות. חלק מה גופים האלה ובפרט מדינות פועלו יחד עם הארגונים המוכרזים במשך שנים רבות והם הסתמכו על המידע שהם סיפקו אודדות הפרות זכויות האדם בפלשתין.

79. ברמה המדינית, הציגו מספר מדינות וגופים בין-מדינתיים כי ההאזרחות מהוות תקיפה בלתי מוצדקת על החברה האזרחית הפלסטינית, וכי לא נמצא בחומריהם שנמסרו להם על ידי מדינת ישראל ראיות מספקות וסובייטיביות המצדיקות את ההאזרחות.

80. כך למשל, בהצהרה שפרסמה שרת החוץ השוודית, גבי אן לינדה, היא הדגישה את חשיבותה של החברה האזרחית הפלסטינית כ"שותקן עיקרי בעבודה למען דמוקרטיה, זכויות אדם, למשל תיקין ופיתוח בר-קיימה בכל המדינות, לרבות בפלשתין. על כן, שודדי מודאגת מהמצטצום הניכר למרחב הצר בו פועלת החברה האזרחית הפלסטינית". בהיותה תורם חשוב לארגונים, ציינה שרת החוץ כי "לא נמסר לשודיה או לכל תורם נוסף מידע מקדים הנוגע לעניין ההאזרחות על הארגונים המובילים בחברה האזרחית הפלשתינית כארגון טרור, כשהחלק מסוותם ארגונים מקבל תמיכה מהאו"ם, האיחוד האירופי, שוודיה ועוד תורמים חשובים". עוד ציינה שרת החוץ כי האשמות קודמות על שימוש לא ראוי שנעשה, לכaura, בכיספי קרנות שודדיות על ידי ארגונים בחברה האזרחית הפלסטינית נבחנו בצורה عمוקה ורצינית. בוחינה זו לא העלה כל חישד לשימוש האמור, והראיות שהוצעו למדינה לא הוכחו את ההאזרחות הנטעןות.¹

¹ אן לינד שרת החוץ השוודית "הצהרת רiksдagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/skriftlig-fraga/israels-terrorstamping-av-palestinska_H911276" (3.11.21).

81. עוד, בראיוון שנערך עם שר החוץ האירי, מר סיימון קובייני, בגירוזלם פוסט ביום 02.11.2021, הוא הצהיר כי אכן נמסר מידע למדינתו על הארגונים, אך אירלנד לא מצאה בו מושום הוכחה להאשמות בהן הושמו הארגונים.²

82. בנוסף, בהצהרתו של שר החוץ הנורווגי מיום 04.11.2021, ציין כי מדינתו "התngaה לדרישותיה הקודמות של ישראל להפסיק לungan ארגונים מהחברה האזרחית הפלתינית. כמו כן, בדיקות קודומות לפעולות של הארגונים על ידי תורמים שונים לא עלה כלל חשש או אינדיקציה לפעולות טרור מצדם".³

83. שר החוץ ההולנדי ציין בהכרזתו מיום 17.11.2021 כי "הולנד קיבלה, בדומה למדינת אירופה יתנסתפות, מידע מישראל אודות הקשרים הקיימים לכארה בין ארגונים פלטינניים, לרבות ששת הארגונים שהוכרזו כעת, לבין החזיות העממית לשחרור פלסטין. ואולם, מידע זה היה כללי ולא סיפק תשתיית ראייתית אמיתית ו konkretiyת המקשרת את הארגונים עם החזיות העממית לשחרור פלסטין".⁴

84. גם בלגיה יוצאה בהצהרה דומה ביום 28.10.2021, בה הביעה שרת הפטוח הבלגית גב' מרילס קיתיר את דאגתה מההכרזות על שתי הארגונים כ"ארגוני טרור". בהצהרתה, היא ציינה כי על אף שהאשמות בטror נלקחות ברצינות, "אין להשתמש בהן בכדי למנוע פעילות לגיטימית. הכרזות קודומות שהכראה ישראל נתגלו כחסרו בסיס, ובשל כך נבקש מהצד הישראלי בהירות נוספת. לחברת האזרחית תפקיד חשוב בקיודם זכויות אדם ומשפט הומניטרי. עבודותם של הארגונים נתונה להחצים רבים רק גדים עם הזמן, ועל כן, הם ראויים לתמיכתנו".⁵

85. גופו האיחודי האירופי הביעו גם הם את דאגתם מההכרזות, והם ציינו כי ניסיונותיה הקודמים של ישראל להסביר את שם של ארגוני חברה אזרחית פלטיננית לא הוכחו מעולם. שלוחת האיחוד לפלאטינאים (EUREP) הצהירה ביום 22.10.2021 כי האיחוד האירופי "בודח את סיווגם של תשע ארגונים פלטינניים על ידי שר הביטחון הישראלי, כשהלךם מבצעים פעילות המומנה על ידי האיחוד האירופאי. האשמות קודמות על שימוש לרעה בכספי האיחוד האירופאי בהקשר לשותפים פלטינניים לא הוכחו".⁶

86. הנציגות האירופאית הצהירה ביום 25.10.2021 כי "היא לוקחת ברצינות את כל האשמות שהועלו, ועל כן הם יצרו קשר עם השותפים הישראלים על מנת לקבל הבשרות. האשמות קודמות וחזרות שהועלו בעניין השימוש בכספי האיחוד האירופאי לרעה או למטרות פסולות על ידי מספר ארגונים פלטינניים לא הוכחו".⁷

Tovah Lazaroff , Israel hasn't given us evidence linking NGOs to terror, Irish FM says, JERUSALEM POST² (November 2, 2021).

³ אנקין הצהרת שר החוץ הנורווגי (4.11.2021).

<https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Sporsmal/Skriftlige-sporsmal-og-svar/Skriftlig-sporsmal/?qid=86343>.

⁴ בן קנפן שר החוץ ההולנדי "תשובה לשאלתך על הכרזת שיש ארגונים לא ממשתומים פלטינניים כארגוני טרור על ידי ישראל" [\(17.11.2021\)](https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/kamervragen/detail?id=2021D44238&did=2021D44238).

⁵ שרת הפטוח הבלגית (@Meryame Kitir) (28.10.2021).

<https://twitter.com/MeryameKitir/status/1453625978916413440?t=R1eJkFIBWbmC92qque4ayA&s=19>

⁶ Associated Press, Israel accuses Palestinian rights groups of terrorism, SPECTRUM NEWS 1 (22.10.2021). <https://spectrumplocalnews.com/nys/binghamton/ap-top-news/2021/10/22/israel-accuses-palestinian-rights-groups-of-terrorism>

⁷ הנציגות האירופאית "ענינים חוץ – ישראל וארגוני לא ממשתומים פלטינניים" (הצהרה לתקשורת (25.11.2021)) <https://audiovisual.ec.europa.eu/en/video/I-212986>

87. בהצהרתה מיום 22.10.2021, ציינה שלוחת האו"ם לזכויות אדם ברמאללה כי השלחה "מודאגת מההכרזות על ארגוני זכויות אדם מרכזים כארגוני טרור". ההצהרות שפרסם שר הביטחון מפרטות רשיימה עצמה ולא קוורנטית לסייע שטחו בסיס ההכרזה, הכוללת פעילות לגיטימית כמו "מתן ייעוץ וייצוג משפטי" ו"קידום נגד ישראל בזירה הבינלאומית". ההכרזות הללו הן חלק מקמפיין של דה-לגיטימציה ארוך שמנוהל נגד הארגונים המוכרים כתע וארגוני נוספים, והוא פוגע בשל כך ביכולתם לספק את עבותם החיוונית". בנוסף, ציין הארגון בהצהרתו כי "אסור שהוקמים שנעודו למלחמה ישמשו לשם השתקת ארגונים הומניטריים וארגוני זכויות אדם לגיטימיים. על כן, משרד האו"ם לזכויות אדם קורא לישראל לכבד באופן מלא את חופש הביטוי וחופש ההתפגות מבלי לפגוע או להטריד את הארגונים ועובדיהם".⁸

25.10.2021 לצד זאת, גינו קבוצת דוחים מיוחדים (Special Rapporteurs) הממוניים על ידי האו"ם ביום 25.10.2021 את ההכרזות על הארגונים כ"ארגוני טרור", והצהירו כי רואים בהכרזה "תקיפה ישירה על תנועת זכויות האדם הפלסטינית, זכויות אדם בכל מקום. השתקת קולם איינו דבר שימושי דמוקרטי הפועל בהתאם לדיני זכויות אדם אמרור לעשות". משכך, קראו המומחים הנודעים לקהילה הבינלאומית להתעורר ולמנוע את המהלך ולהפעיל את כל הכללים הדיפלומטיים ולדרשו מישראל לחזור בה מהחלטתה. בנוסף, ציינו המומחים כי "השימוש הביעתי בחוק המאבק בטרור פוגע בביטחון של כולן, בכך שחשוף ההתางדות והביטחוני צריכים להיות מוגנים כדי לאפשר קיומה של חברה אזרחית אפקטיבית". הארגונים שהוכרזו הם ארגונים "שמדוברים את השפה האוניברסלית של זכויות אדם. הם משתמשים בגישה שasma את הזכויות במרכז למטרה לאסוף ולתעד את ההפרות שמוצעות לזכויות האדם מכל הסוגים בפלשתין, לרבות הפרות הקשורות בעסקים. הארגונים הללו הם האור בקצת המנהרה. הם מתריעים אותנו בנושא להפרות ולפגיעה שנעשית בזכויות, ומזכירים לחברת הבינלאומית את חובהו במותן דין וחשבון".⁹

בפניות מיום 08.12.2021 לנציג העליון לענייני חוץ ומדיניות ביטחון באיחוד האירופי, מר זיוף בורל, ביקשו קבוצת הדוחים המיוחדים כי מדינת ישראל תציג תוך זמן קצר ומוגדר מראש ראיות מהימנות וברורות שיוכחו את האשומות בדבר היוותם זרווע של "החזית העממית לשחרור פלשתין". אם לא תעשה כן, עליה לבטל את ההכרזות באופן פומבי ללא כל ذיחוי.¹⁰ בנוסף, יצאו מספר ארגוני האו"ם בהצהרה משותפת הרואה בהחלטה כמחלך נוספת שדוחק ופוגע במרחב האזרחי וההומניטרי לחברת הפלשתינית. לפי מידע שקיבלו ארגוני האו"ם עד כה, לא ניתן לבסס את האישום שהארגונים משתמשים בכספיים לרעה או שהם שייכים "לחזית העממית לשחרור פלשתין". בנוסף, מצינינם ארגוני האו"ם כי יש להשתמש בחוקים נגד טרור בהתאם לחובות במשפט הבינלאומי הומניטרי ודיני זכויות האדם, הcoliילים את החופש ההתאגדות והביטחוני. הארגונים (ארגוני האו"ם) "ימשיכו לעמדוד לצד ארגוני התבראה האזרחתית שתומכים במשפט בינלאומי הומניטרי, זכויות אדם וערכים דמוקרטיים".¹¹

⁸ פיסבוק (@UN Human Rights – Palestine) (22.10.2021).

<https://www.facebook.com/578014429053553/posts/1829695803885403/?d=n>

⁹ לאחר האו"ם "דוחים מיוחדים מטעם האו"ם מוגנים את הכרזות ישראל על ארגוני זכויות אדם פלסטינים כארגוני טרור" (25.10.2021).

<https://www.un.org/unispal/document/un-special-rapporteurs-condemn-israels-designation-of-palestinian-human-rights-defenders-as-terrorist-organisations-press-release>

¹⁰ הנציג העליון של האו"ם לענייני חוץ ומדיניות ביטחון לענייני חוץ ומדיניות ביטחון באיחוד האירופי" (08.12.2021).

<https://www.ohchr.org/Documents/Countries/PS/LetterHRJosepBorrell.8.12.2021.pdf>

¹¹ ארגונים בחו"ל מטעם האו"ם וארגוני הפטוח הבינלאומיים עומדות לצד ארגוני החברה האזרחית בשיטה הפלسطינית הכבושה" (9.11.2021).

https://unSCO.unmissions.org/sites/default/files/statement_by_unct_aida - 9_november_2021.pdf

90. יתר על כן, ארגוני זכויות אדם וחברה אזרחית יצאו בהודעות המגנות את ההכרזות הפותחות את התברה האזרחית הפלסטינית. בהצהרה משותפת מיום 22.10.2021, צינו "ארגון אמנסטי העולמי" ו-"משמר זכויות האדם" (Human Rights Watch) שההכרזות על הארגונים כ"ארגוני טרור" הן הכרזות לא כודקות ומהוות עליית מדרגה מדאייה ברדייפה אחר הארגונים המובילים בחברה האזרחית הפלסטינית.¹²

91. ביום 25.10.2022 פורסמו מעל 20 ארגוני זכויות אדם ישראלים הצהרה משותפת כי ההכרזה היא "צעדי דראconi המוציא מוחץ לחוק פעילות חיונית למען זכויות האדם. תיעוד, סיגור וסיוע משפטי הם ליבת העשייה בהגנה על זכויות האדם בכל רחבי העולם. הפלטת היא צעד פחדני האופייני למשטרים אפלים ואוטוריטריים. הגנה על ארגוני החברה האזרחית ומגיני זכויות האדם היא חובה. אנו עומדים בסolidarיות עם עמיתינו הפלסטינים וקוראים לשרי ממשלה ישראל ולקהילה הבינלאומית להתנגד להחלטת גנץ בכל תוקף".¹³

92. להצהרות אלו נוספו אינספור הודעות, קמפיינים וגינויים מארגונים בכל העולם ובכל השפות, שכולם אומרים דבר אחד ויחיד: מذובר בהחלטה חסורת תקדים שעשו קריימינליזציה טוטאלית לארגוני המובילים בחברה האזרחית הפלסטינית, ומשתקה, הלכה למעשה, את קולם של פעילי זכויות האדם ורומסת את עבודותם.¹⁴

93. הנה כי כן, דבריהם והצהרותיהם של כל הגוף הבינלאומיים והישראלים, התורמים והمدיניות אשר הכירו מקרוב את פעילותם של הארגונים במשך עשרות שנים, עבדו אותם, שיתפו פעולה עמם, תרמו להם והסתמכו על פרסומיהם – מעידים כי החלטה בדבר ההכרזות על הארגונים כארגונים אסורים הינה קיצונית ושרירותית ביותר וחסרת CIDOK ענייני כלשהו.

¹² אמנסטי העולמי "הגדרת ארגוני חברה אזרחית פלסטינים כארגוני טרוריסטים היא מתקפה חוספה על זכויות אדם" <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2021/10/israel-opt-designation-of-palestinian-civil-society-> (22.10.2021) ; [/groups-as-terrorists-a-brazen-attack-on-human-rights](https://groups-as-terrorists-a-brazen-attack-on-human-rights) ראו גם ההחלטה הבינלאומית לזכויות האדם, הארון העולמי נגד עינויים, וכוכן קhair לחקר זכויות האדם "עומדים בסolidarity" ליד ארגוני זכויות אדם פלסטינים שנתקפוי" (26.10.2021) ; אמנסטי ארה"ב, ארגון דמוקרטיה לעולם הערבי (DAWN), ו- [the-omct-and-cihrs-stand-in-solidarity-with-attacked](https://www.fidh.org/en/issues/human-rights-defenders/the-fidh-) Human Rights Watch "מכתב משותף לבילינקן: ממשל ביידן צריך להיפגש עם הארגונים הפלסטיינים שת Kapoorו אותן הרשות הישראלית" (5.11.2021). <https://www.hrw.org/news/2021/11/05/joint-letter-secretary-biden-administration-should-meet-palestinian-ngos> ; הרשות האירופית-תיכונית לזכויות אדם "הכרזות ישראל על ארגוני זכויות אדם פלסטינים כטרוריסטים" (24.10.2021) ; <https://euromedrights.org/publication/israels-designation-of-palestinian-human-rights-groups-as-terrorists-eu-must-condemn-this-move-unequivocally> למשפטנים "ישראל: הגדרה היפה לארגוני זכויות אדם כगופים טרוריסטיים" (CCR) "המרכז לזכויות וחוקתיות" הגינה את הכרזות <https://www.icj.org/israel-reverse-> (22.10.2021) ; designation-of-rights-organizations-as-terrorists ממשלת ישראל על ארגוני זכויות אדם פלסטינים מובילים טרוריסטים" (CCR) (22.10.2021) ; <https://ccrjustice.org/home/press-center/press-releases/center-constitutional-rights-denounces-israeli-government-s>.

¹³ אמהות נגד אלכוהול במקומות - מתקנים לזכויות תכנון בצלם אגשה | האגודה לזכויות האזרח | הוועד הציבורי נגד עינויים בישראל | הוריהם נגד מעצרי ילדים | המוקד להגנת הפרט | הקרן למגיני זכויות אדם | זיזים - קהילה פעלתא חלק - ברית להגנה על זכויות אדם | יש דין | כרם נבות | לוחמים לשלוום | מכון עקבות | עדالة | עיר עימים | עמק שוהה | קו לעובד | רופאים לזכויות אדם | שוברים שתיקה | שומר משפט - רבניים לזכויות אדם | שלום עכשווי : "הודעה משותפת: צעד דראconi נגד ארגוני זכויות אדם" ראו באתר "בצלם" :

¹⁴ ראו למשל 17 ארגונים בלגים "הפסיקו את הפשיקו את הקרים נינאים" (26.10.2021) ; אוואז "תמשיכו להיות איתנים עם החברה הזרחת הפלשינית" (27.10.2021) ; https://www.btselem.org/hebrew/press_releases/20211025_draconian_measure_against_human_rights ; <https://11.be/verhalen/stop-criminalisering-van-palestijnse-organisaties> ; https://secure.avaaz.org/community_petitions/en/all_world_leaders_stand_strong_with_palestinian_civil_society

סיכום החלק העובדתי

94. זהו הראקע העובדתי להשגה זו: הכרזות דראקוניות שכמוון כהוצאה להורג משפטית של הארגונים המוכרים, המבוססים לטענכם על חומר שколо חסוי. לא הוצג בפנינו דבר וחצי דבר המצדיק את הוצאת הכרזות וכי לא הסכמתם לחשוף חומר המאפשר לארגוני להתגונן באופן הוגן ונאות נגד הנימוק הכלול בהכרזה שהוא מוחש מכל וכל כפי שפורט לעיל لكن השגה זו כמוות כמו קרב אגרוף עם הרות.

95. ומעבר לכל, מתברר גם כי המפקד הצבאי הכריז על הארגונים כהתאזרחות בלתי מותרתו על פי תקנה 84(1)(ב) לתקנות ההגנה בהישענותו על הכרזות השר שלא הכריזה עליהם כלשהם כלשהם.

96. עוד: הארגונים המוכרים אינם סתם ארגונים אלא עמוד השדרה של החברה האזרחת של עם המצויה תחת כיבוש צבאי, המעניקים זה שירות בשנים שירות חיוני למילוני בני אדם ומקדמים מטרות לגיטימיות ביותר.

97. לא במקרה על כן יצאה ביקורת חריפה נגד ההכרזות מטעם מדיניות וגופים בינלאומיים המכירים והתומכים מזהה שירות שנים בפעולותם של הארגונים. ולא במקרה שמדיניות רבות הביעו באופן פומבי כי לא השתכנעו מהחומר שהווג בפניהם על ידי מדינת ישראל וכי לא מצאו שמדובר ראייתי זה מצדיק את ההכרזות הניל.

ג. הטיעון המשפטי

98. הטיעון המשפטי בחלק זה יפרט תחילת את המסדרת הנורמטיבית שחלла על החלטת המפקד הצבאי בגדה המערבית ולפיה יוסבר כי היא כוללת את המשפט הבינלאומי ההומיניטרי, המשפט הבינלאומי לזכויות אדם והמשפט המינימי הישראלי.

99. בחלק השני יטען כי החלטת המפקד הצבאי המכרים על הארגונים כהתאזרחות לא מותרתו על פי תקנה 84(1)(ב) לתקנות ההגנה הינה בטלה משום שהיא מפרה את עקרון חוקיות המינימל.

100. בחלק השלישי יטען כי החלטתך היא בטלה משום שהיא מפרה את כללי הצדקה הטבעי הן לפיה המשפט הבינלאומי והן לפיה המשפט הישראלי. בחלק זה יפורטו הכללים המחייבים בדבר קיומו של הליך הוגן ומתן אפשרות אפקטיבית להתגונן. יטען כי החלטתך המסבבת למסור את ליבת החומר לארגוני והישענותך

על חומר חסוי הינה החלטה מוגדרת זו לעקרונות המשפט הבינלאומי והן להלכה הפסוקה של המשפט המינרלי הישראלי.

101. ייטע כי ההליך הוא הוגן אם ניתן בו ההזדמנות לנפגע הפטנציאלי להפריך את העילות המצדיקות את הסנקציה. ולהפוך : הлик שבו אין אפשרות להתגונן ואין הזדמנות להפריך את הנטען נגד הנפגע – אינו הוגן.

102. במסגרת ההפרה לכלי הצדק הטבעי נתייחס גם להפרת הכלל בדבר קיומו של שימוש מקדים לפני קבלת ההחלטה וכן להפרה של החלטה הפסוקה הקובעת כי החלטה מינרלית הפוגעת בזכויות יסוד חייבות להישען על תשתיית עובדתית גלויה על בסיס ראיות מנהליות "ברורות, חד משמעות ומשמעות".

103. בנוסף, ייטע כי הליך ההשגה הזה מפר את העקרון הבסיסי בדבר איסור ניגוד ענייניים ומשוא פנים. שכן במקרה דנן, מקבל ההחלטה הוא הגוף שמכרע בתקינותה, נכונותה והתకפותו שלה.

104. בפרק האחרון ייטע כי ההחלטה הינה לא מידתית בהיותה גורפת ומאיימתليل את כליל הצדקה הטבעי. פגיעה לא מידתית זו שוללת כשלעצמה את חזקת התקינות המינרלית.

105. נקודת המוצא של הדיון המשפטי היא שהחלטת המכarius על הארגונים כהתאזרחות לא מותרות פוגעת בחירות יסוד ובראשן חופש ההתאחדות וחפש הביטוי והוא משליפה על זכויות בפלילים של עובדייהם של הארגונים וכן בצדדים של שילשים המקייםים קשריים מקצועיים עמם.

IV. הדיון החל: משפט בינלאומי הומניטרי, משפט בינלאומי של זכויות האדם, משפט מנהלי ישראלי

106. הגדרה המערבית נקבעה על ידי כוחות צה"ל בשנת 1967, ועל-כן דיני התפיסה הלחומתית חלים על פעילות צה"ל בה. דיןנים אלו מעוגנים בעיקר באמנת האג בדבר דיני המלחמה משנה 1907 והתקנות הנלוות לה (להלן: "אמנת האג" ו-"תקנות האג" בהתאמאה), בהוראות אמנת גיבנה הריבעית בדבר הגנה על אזורים בעת מלחמה משנה 1949 (להלן: "אמנת גיבנה"), בהוראות המינרניות הקבועות בפרוטוקולים הנלווים לאמנות גיבנה משנה 1977, ובUCKRONS הכלליים של המשפט הבינלאומי.

107. הן אמנת האג והן אמנת גיבנה משקפות משפט בינלאומי מינרגי ולפיכך הוראותיהן חולות ישירות על פעילות צה"ל בשטחיםכבושים ומחייבות את כל רשות מדינת ישראל לרבות שר הביטחון (ראו : בג"ץ 8/78 **איוב נ' שר הביטחון**, פ"ד לג (2) 113, 121-120 (1979)), וכן הן מתוות את עקרונות הבסיס בזוגע ליחסים כובש-נכבש ובזוגע לגבולות הכוח של המעצמה הכובשת בשטח הכבוש.

108. במקביל לדיני התפיסה הלחומתית, חלים על השטח הוראות משפט זכויות האדם הבינלאומי. מובן שבמציאות של כיבוש ארוך שבסוגרתו יש שליטה אפקטיבית של צבא זר על אוכלוסייה אזרחית תחולתו

של משפט זכויות האדם הבינלאומי מובהקת עוד יותר. וכן כל הגופים השיפוטיים והמעין-SHIPOTIIM הפעילים במסגרת האו"ם קבעו כי שדה משפטו בינלאומי זה חל על היחסים שבין צה"ל והאוכלוסייה הפלסטיניתכבושה. ראו לדוגמה ב חוות-הදעת המיעצת של בית הדין הבינלאומי לצדק בפרשוחקיות גדר ההפרדה : **Legal Consequences of the Construction of a Wall in the Occupied Palestinian Territory, ICJ Advisory Opinion, 2004, para.102-114**

9. המשמעות היא שזכויות היסוד של האוכלוסייה הכבושה, שחלים מעוגנים גם בדייני התפיסה הלחומתית, מקבלים תוכן ומתרשים גם לאור הקודקס המלא יותר המצוី במשפט זכויות האדם הבינלאומי. צווי המפקד הצבאי, המהווים חקיקה ראשית בשטח כבוש, וכן אקטים מנהליים של המפקד הצבאי (כגון, בעניינו, הכרזה על ישות כ"התאחדות בלתי מוגדרת"), כפויים למסגרת נורמטיבית עליונה זו של המשפט הבינלאומי על שני ענפיו שהזכו. ככל שהצווים או האקטים המנהליים מפרים איסורים הקבועים בדייני התפיסה הלחומתית או בדייני זכויות האדם הבינלאומיים – הם מהווים חריגה מסמכותיהם והם בטלים.

10. עוד ייכتب שתקנה 43 לתקנות האג היא בבחינת הנורמה הבסיסית והיא המעניקה לצבא הכיבוש סמכויות וכוחות שלטוניים, מתוך את השיקול המרכזי להפעלתם ע"י הכבש – טובתה של האוכלוסייה המקומית של השטח הכבוש ועקרון שימור הקיימים. למען הסדר הטוב, נביא את נוסח התקנה בשלמותה :

בעבור סמכויות השלטון החוקי למעשה לידי הכבש, ינקוט הלה בכל האמצעים שביכולתו כדי להחזיר על כנס ולהבטיח את הסדר והחיים הציבוריים, עד כמה שהדבר אפשרי, מתוך כבוד החוקים הנווגים במדינה, חוץ אם נוצר ממנו הדבר לחוטין.

11. לפי הפרשנות המקובלת של תקנה 43, המעצמה הכבשת אינה רק מוסמכת לשמר על הביטחון של הכוח הכבש (במובנו הצר) אלא גם לדאוג ולפעול למען השמירה על רווחת האוכלוסייה הכבושה. פרשנות זו עוברת כחותו השני גם בפסקתו של בית המשפט העליון בעניין הכיבוש הישראלי (לדיון מكيف ב"שני הקטבים" של דין הכבוש ראו : בג"ץ 393/92 ג'מעית אסכאן נ' מפקד כוחות צה"ל באזרע יהודה והשומרון, פ"ד לז(4) 785 (1983)).

12. לפיכך, פגעה בפעולותם של ארגונים של החברה האזרחית, המעניינים שירות חיוני לאזרחים המוגנים, אינה יכולה להיעשות אלא לצורך ביטחוני (במובנו הצר והברור של המונח), ולא למשל, במקרה לקדם אינטרסים מדיניים או פוליטיים של המעצמה הכבושת.

13. לצד זאת, על הצבא חלים כללי המשפט המינ哈利 הישראלי לרבות עקרון המידתיות, עקרון חוקיות המינהל, החובה לאפשר הליך הוגן זכויות השימוע בפני גורם ניטראלי (ראו בג"ץ 591/88 טאהה נ' שר הביטחון, פ"ד מה(2) 45, בעמ' 52). יפים לעניין זה דבריו של בית המשפט העליון בעניין **בית סוריק** :

"בצד ההוראות של המשפט הבינלאומי חלים על פעולות המפקד הצבאי "...עקרונותיו של המשפט המינ哈利 הישראלי, שעניינים שימוש בסמכות שלטונית של עובד ציבור...", על כן חלים על המפקד הצבאי כל הginginitות המהוות והדינונית (כגון מתן זכות שמיעה לפני הפקעה, תפיסה או פעולה שלטונית אחרת); החובה לנוהג

בנסיבות ; כליל המידתיות" (בג"ץ 2056/04 **מועצת הכפר בית סוריק ואח' נ' ממשלת ישראל**, נח(5) 807 (2004), בפסקה 24).

V. ההכרזה מהויה פגעה בעיקרו החקיota – השר לא הכריז על הארגונים כהתאחדויות לא מותרות לפי תקנה 84(1)(ב)

114. בהכרזה, הסתמכת על תקנה 84(1)(ב) לתקנות ההגנה. הסעיף קובע כי המפקד הצבאי רשאי להכריז על גוף כהתאחדות לא מותרת כאשר "הכריז שרב הביטחון שהוא התאחדות בלתי-מותרת, וככלל כל סניף, מרכז, ועד, קבוצה, סיעה או מוסד של כל חבר כזה". הינו, תנאי מהותי להכרזה המפקד הצבאי היא קיומה של הכרזה מטעם שר הביטחון על הגוף ספציפי שהוא התאחדות לא מותרת. סעיף 84(1) לתקנות ההגנה מגדיר "התאחדות בלתי מותרת", ורואה בה :

"כל חבר בני אדם, בין שהוא מאוגד ובין שאינו מאוגד, יהיה לו כל שם שהוא אם יש לו שם מזמן [...]"

115. ואולם, שר הביטחון מעולם לא הכריז על הארגונים המוכרים כהתאחדויות בלתי מותרות. בהכרזותיו מיום 21.10.2021, הכריז השר על הארגונים כ"ארגוני טרור" לפי סעיפים 3, 4(א)-6 לחוק המאבק בטרור, התשע"ו-2016, ולפי תקנה 2 לתקנות המאבק בטרור (הכרזה על ארגון טרור ועל פעיל טרור), התשע"ז-2017. סעיף 2(א) מגדיר "ארגון טרור" ככל אחד מלאה :

"

(1) חבר בני אדם בתבנית מאורגנת ומتمשכת, שמבצע מעשי טרור או פועל במטרה שיבוצעו מעשי טרור, ובכלל זה חבר בני אדם כאמור שעוסק באימוניים או בהזרמה לביצוע מעשי טרור או שעושה פעולה או עסקה נשק לביצוע מעשי טרור, בין שהוכרזו ארגון טרור לפי פרק ב' ובין שלא ;

(2) חבר בני אדם בתבנית מאורגנת ומتمשכת, שפועל, במישרין או בעקיפין, כדי לסייע לארגון כאמור בפסקה (1), או במטרה לקדם את פעילותתו של ארגון כאמור, ובכלל זה לממן, והכל באופן שיש בו תרומה ממשית או מتمשכת לפעולות הארגון או בזיקה ממשית אליו, ובלבך שהוכרזו ארגון טרור לפי פרק ב' ;

(3) ארגון שהוכרז מחוץ לישראל ארגון טרור, ובלבך שהוכרזו כאמור לפי פרק ב' ;"

116. لكن המפקד הצבאי חרג מסמכיותו ובאופן קיצוני ביותר כאשר הכריז כאמור על הארגונים כהתאחדויות לא מותרות. פשיטה, תקנה 84(1)(ב) לתקנות ההגנה חלה, אם בכלל, רק כאשר מתקיימים התנאי הבסיסי

bijouterie והוא שער הביטחון הכריז על הגופים נשוא השגה זו כהთאזרחות בלתי מותר. תנאי זה מעולם לא התקיים.

117. כלל גדול ומושרש הוא בפסקה הישראלית כי היות ותקנות ההגנה פוגעות בזכויות אדם באופן שרירותי ודרומי ביוטר, חובה לפרש אותן באופן צר, דוקני ומצמצם ביותר.

118. על בסיס כלל זה קיבל בית המשפט העליון עתירות כבר בתחילת דרכו נגד אי-קיום של תנאים פורמליים ביוטר שעוגנו בתקנות ההגנה. בעתירות הראשונות הללו שהובאו בפניו בעניין מעצרים מנהליים, עקירת כפרים וגירוש על בסיס תקנות ההגנה, קבע בג"ץ כי עקרון שלטון החוק מחייב הקפה עם לשון התקנות ושמירה על מילוי כל התנאים הפורמליים שעוגנו בתקנות ההגנה. ראו 7/48 אל-כרבוטלי נ' שר הביטחון, פ"ד ב 5, 15 ; בג"ץ 95/49 אל-כורי נ' הרמטכ"ל, פ"ד ד 34 ; בג"ץ 220/51 אסלאן נ' המושל הצבאי שלagalil, פ"ד ה 1480 (1480) ; בג"ץ 51/50 אלרחמן נ' שר הפנים, פ"ד 1 364.

119. כללי פרשנות מיוחדים אלה שחלים על תקנות ההגנה התקפות הן בשטח מדינת ישראל והן בגדרה המערבית הם אחידים ולאחרונה השופטת דינה ברק – ארז סיכמה אותם בעניין עליון :

"בית משפט זה חוזר אמן וקבע כי תקנות ההגנה שנחקקו בתקופת המנדט מוסיפות להיות חלק מן המשפט הישראלי, אך הנחות היסוד של שיטת המשפט הישראלית מחייבות כי פרשנותן תהיה מצמצמת... על כן, גם סמכויות שהוכרו כבעלות תחולת רחבה יחסית בתקופת המנדט הופלו בזהירות ובמתכונת מצמצמת בתקופה שלאחר הקמת המדינה, ולא כל שכן ככל שנkapו השנים מאז. עיקרונו פרשוני זה חוזר והודגש בפסקה בהקשרים שונים"

דנ"ץ 17/10190 מפקד כוחות צה"ל באזר יהודה והשומרון נ' מוחמד עליון, פסקה 17 בפסק דין של השופטת דינה ברק ארז.

120. לפיכך, אין לקרוא אל תוכן תקנה 84(1)(ב) לתקנות ההגנה דבר שאין בה: לא מכוח היקש ולא מכוח אנלוגיה או חקיקה שיפוטית. הדבר מקבל משנה תוקף לאור הפגיעה הקשה בזכויותיהם וחירויותיהם של הארגונים ועובדיהם, וכן צדדים שלישיים שהתקשרו עמים לאורך השנים.

121. עוד, הקפה על פרשנות מילולית דוקנית לתוכנית של תקנה 84(1)(ב) לתקנות ההגנה מתייחסת עם שיטת הפרשנות התכליתית, שהיא הדומיננטית בפסקה, ולפיה הוראה הפוועת בחירויות יסוד תפורש באופן מצמצם ודוקני ביוטר כי חובה לבחור בפרשנות המקימית ככל שניתן את חירויות היסוד. אם לעניין זה דבריו של הנשיא שmagor (כתוארו אז) בעניין הוראת סעיף 7א לחוק יסוד: הכנסת המגבילה את הזכות להיבחר:

"פרשנותה של ההוראה מן הנכון שתהיה דוקנית, צרה ומצמצמת, ואשר לאורה זאת... היא תולדת של הבנת התכלית החקיקתית, שלא בקשה להפחית ממשנית החירויות אלא לגונן עליהם נוכח פניו של סיכון ממשי" (ע"ב 1/88 נימן נ' יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לבניית השתיים-עשרה, מב(4) 177 (1988), פסקה 8(ה).
פסק דין של הנשיא שmagor (כתוארו אז)).

122. עוד. רק לאחרונה דחה בית המשפט העליון את הפרשנות המרחיבה של משטרת ישראל למונח "נושא בעל עניין משפטי" שבפקודת המשטרה (נוסח חדש), תש"א-197 המזכיר קבלת רישיון משטרתי לאסיפות וכדברי הנשיהה השופטת חיות:

"עיקרונו פרשני התומך בפרשנות המצמצמת של המונח "נושא בעל אופן משפטי" ... הוא העיקרונו לפיו אין מפרשים הוראת חוק באופן הפוגע בזכויות אם לא עולה לשונה באופן ברור וምפורש כי לכך כיוון המחוקק...משניתן לפרש המונח האמור באופנים שונים, כמוואר לעיל, יש אפוא לאמץ את הפירוש הפוגעפחות בזכויות".

בג"ץ 6536/17 **התנוועהiae לאיכות השלטון נ' משטרת ישראל ואח'** (אר"ש 27-28.10.2017), בעמודים 27-28.

123. בעקבות קביעה זו הוצאו הנחיות חדשות מטעם הייעץ המשפטי לממשלה אשר מגבילות את המקדים שיש בהם צורך לדריש מראש רישיון להגנה, כשב Hint הפגנה על ידי המשטרה היא בחינה טכנית בלבד הנדרשת לצורך בחינת סיווגה כהפגנה הטעונה רישיון.

124. ודוק, לצד החירגה מסמכות לפי תקנה 84(1)(ב) לתקנות ההגנה, אין לפרש את המונח "התאחדות בלתי מותרת" ככול בתוכו "ארגון טרור". התקיקה הישראלית ובכלל זה תקנות ההגנה מבוחנות בין הגדרת ארגון כ"ארגון טרור" ולבין הגדרתו כ"התאחדות לא מותרת", ולכן אין לקרוא אל תוך תקנה 84(1)(ב) לתקנות ההגנה הגדירה שאינה מתוישבת עם לשונו, במיוחד לאור ההבדל הטרמינולוגי והפרשני הרחב בין שני המונחים.

125. בעת חקיקת חוק המאבק בטרור, הגדר סעיף 101 לחוק מספר הוראות מעבר שעל פיהם "יומרו" ההכרזות שקדמו לחוק להכרזות על ארגוני טרור. לפי הוראות סעיף 101(א), יראו "חבר בני אדם שהוכרז, לפני يوم התחיליה, שהוא ארגון טרוריסטי לפי סעיף 8 לפקודת מניעת טרור, התש"ח-1948 (בסעיף זה – פקודת מניעת טרור) או שהוא התאחדות בלתי מותרת לפי סעיף 6 לחוק זה" (ההדגשות אינם יראוכאילו הכריזו עליו בהכרזה קבועה שהוא ארגון טרור לפי סעיף 6 לחוק זה). ההחלטה על ארגון טרור, היא יכולה, במקרים מסוימים, להוות הכרזה כזו – כל עוד היא נעשתה לפני תחילתו של החוק ביום 01.11.2016, ולאחר שהתקיימים שימוש.

126. מקרה זה לא מתקיים בעניינו. ההכרזות על הארגונים הוצאו לאחר תחולת חוק המאבק בטרור, ומכוון שהחוק אינו מגדיר תחולת פרוספקטיבית על הכרזות בלתי מותרות, אין לראות בהכרזות שר הביטחון על הארגונים כ"ארגון טרור" כהכרזה על "התאחדות בלתי מותרת", קל וחומר כאשר קיימים פער כה עמוק בין שתי ההגדרות. כמו כן, סעיף 103 ודי לא חל בעניינו והחוק אינו יוצר את המהלך ההפוך, קרי, אינו קבוע כי ארגון שהוכרז כארגון טרור יראה כהתאחדות בלתי מותרת.

127. דוקא משום שהכרזה על ארגון כהתאחדות בלתי מותרת הנושאת השלכות פליליות על מספר גדול של איינדיבידואלים, חובה לפרש את ההוראה השוללת את החירות הזו באופן דוקני ביותר המציג את האחריות הפלילית. בהקשר זה, עמדתנו כאן מתוישבת עם הכלל הפרשני בפלילים הקבוע בסעיף 34 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 ולפיו: "אם ניתן דין לפירושים אחדים לפי תכליתו, יוכרע העניין לפי הפרש

המקל ביותר עם מי שאמור לשאת באחריות פלילית לפי אותו דין" (השו עם ע"פ 2831/95 **אלבה נ' מדינת ישראל**, נ(5) 221 (1996); רע"פ 01/18 9818 **ביתון נ' ציון סולטן**, נת(6) 554 (2005)).

128. לモתר לצין ולא קשר לפרשנותה המילולית של התקנה האמורה, עצם הישענותך עליה מעוררת בעייתיות משפטית. שכן הכל הקובל כי, סמכות לחוד והפעלת שיקול דעת לחוד, מחייב את המפקד הצבאי בגדה המערבית בהיותו הריבון להפעיל שיקול דעת עצמאי ונפרד מרשות המדינה האחירות בהתאם לאמור בתקנה 43 לאمنت האג משנת 1907 שצינה לעיל. על כן, הסתמכותך על תקנה זו הנשענת באופן מלא על הכרזת שר הביטחון על פי חקיקה הישראלית מעוררת חשד בדבר איון הפעלת שיקול דעת עצמאי ונפרד.

129. הנה כי כן, החלטתך להכריז על הארגונים כהתאזרחות בלתי מותרות על פי תקנה 84(1)(ב) לתקנות ההגנה מהוועה חריגת קיצונית מסמכות בהיותה מנוגדת לעקרון חוקיות המחייב כי כל החלטה שלטונית חייבת להסתמך על חקיקה ברורה ומדויקת ובמיוחד כאשר החלטתה פוגעת בחירות יסוד.

VI. הлик ההכרזה מפר את כללי הצדק הטבעיים

1. הפרת הזכות להליך הוגן – משפט בינלאומי

א. הזכות להליך הוגן - עקרונות מנהים

130. הזכות להליך הוגן מעוגנת בכלל אמנות זכויות האדם הבינלאומיות והאזוריות, וזוורה ונוטעה בפסקת בת הדין והtribunals הבינלאומיים. בין היתר, מעוגנת הזכות במשפט זכויות האדם הבינלאומי בסעיף 14 לאמנה הבינלאומית בדבר זכויות אזרחיות ופוליטיות משנת 1966 (ICCP), בסעיף 6 לאמנה האירופית בדבר זכויות אדם (ECHR), בסעיף 8 לאמנה הבין-אמריקאית לזכויות אדם (IAC), ובסעיף 7 לאמנה האפריקאית בדבר זכויות האדם והעמים (AfCHR).

131. הזכות מעוגנת גם במשפט הומניטרי; ראו לעניין זה סעיף 75(4) ל프וטוקול הראשון של אמנת גיבנה משנת 1977 החל על מצבי כיבוש (ראו סעיף 1(4) לפרוטוקול), וכן ראו את סעיפים 3(1)(d) המשותף לכל אמנות גיבנה וסעיף 5 (פסקה שלישית) לאמנה גיבנה הרביעית, המעוגנים את הזכות להליך הוגן עקרוני-על של דיני המלחמה.

132. הזכות להליך הוגן נועדה לוודא שהליך משפטי שבו נקבעות זכויות של בני אדם (או חבר בני אדם) יתנהל באופן המבטיח שלງוע בדבר ניתנת אפשרות ממשית, אמיתית ואפקטיבית להtagונן מפני הפגיעה בזכויותיו. הזכות להליך הוגן נועדה לוודא שלא תוטל סנקציה הפוגעת בזכויות יסוד מבלתי שהטענות המצדיקות לכaura את הטלה נבחנו במנגנון הכלול ערובות לבחינה הוגנת.

133. **הליך הוא הוגן אם ניתן להtagונן במסגרת העילות המצדיקות את הסנקציה. ולהפוך: הлик שבו אין אפשרות להtagונן ואין הזדמנויות להפריך את הנטען נגד הנפגע – אינו הוגן.**

134. לפיכך הזכות להליך הוגן מורכבת ממקבץ של זכויות פרוצדורהליות שאמוררות לוודא שנושא ההליך יוכל אכן להתגונן, כגון הזכות של הנוגע בדבר לדעת מה מיוחס לו/לה; הזכות להתעמת עם המאשימים ועם הראיות המבسطות לכואורה את העילה להטלת סנקציה; הזכות שההכרעה בעניין תיעשה על-ידי גורם עצמאי וניתרالي; הזכות לייצוג משפטי; הזכות לפומביות הדיון ועוד.

135. באמרת אגב יובחר כי אף שהנורמות הקבועות במשפט הבינלאומי ביחס לזכות להליך הוגן מנוסחות בחלקן כמותייחסות להליכים פליליים, ברור לממרי שהן חלות על **כל הליך משפטי שבו נקבעות זכויותיו של אדם**. כך למשל, בסעיף 14 ל-ICCPR נקבע שהסעיף חל (ההדגשה שלנו הח"מ) –

In the determination of any criminal charge against him, or of his rights and obligations in a suit at law

136. הרחבות דומות ניתנו למצוא גם בסעיפי הזכות להליך הוגן שב אמנות האזריות וגם בפסקת בת הדין האירופי והאמריקאי לזכויות אדם שם נקבע חובות גילוי הראיות בהליך הוגן אין מוגבלות להליכים פליליים בלבד אלא לכל הליך שבו נקבעות זכויות.¹⁵

137. כזה הוא המצב בעניינו – ההכרזות הן אמנים סנקציה מנהלית אך כזו הפוגעת באופן אנוש בזכויות יסוד רבות כמותואר במסמך זה, ואף מקומות בהכרח אשמה פלילתית או אימת עינוי פלילתית על חברי הארגון, מנהליו, עובדיו וצדדים של שלישיים המסייעים לו, מודחים עימיו וכד'.

138. בעניינו, וכך שיובהר להלן, הליך הביקורת על ההכרזות – ההשגה – נעשה תוך הפרה מסיבית ועד כדי מניעה מוחלטת של מימוש הזכויות של הארגונים - (1) לדעת מה מיוחס להם ; (2) לעיין בחומר הראיות המבסט את המיוחס להם ; (3) שעניינים יוכרע על-ידי גורם עצמאי וניתרالي.

ב. זכות העיון בחומר הראיות המבסט את העילה לסנקציה

139. העיקרון המרכזי שהתקבע במשפט כערובה להגנתה של הוגנות ההליך – הינו עקרון השוויון בין הצדדים להליך ("Equality of Arms"). המשמעות של העיקרון היא שוויון מהותי בזכויות הדינויו ויכולת לטוען בנוגע לשאלת שבחולוקת. בהערה פרשנית מס' 32 של הוועדה לזכויות אדם של האו"ם המפרשת את סעיף 14 ל-ICCPR, נכתב במפורש שהעיקרון מחייב שלצדדים תהיה אפשרות שווה לאתגר את הטיעונים והראיות של הצד השני (סעיף 13).¹⁶

140. הסעיפים המגדירים את הזכות להליך הוגן מכילים את זכות העיון בראיות לא רק כחלק מהזכות לשוויון בין הצדדים אלא גם כחלק מהזכות של הנוגע בדבר להתעמת עם העדים נגדו ("To examine... the witnesses against him" – סעיף 14(3)(e) ל-ICCPR ; סעיף 6(3)(d) ל-ECHR ; סעיף 8(2)(f) ל-AICHR).

Kremar and Others v. Czech Republic, Application no. 15764/89 (1996))¹⁵
Niderost-Huber v. Switzerland Application no. 3537/97(2000)
Baena Ricardo V. Panama, (Case 24 before the Inter-American Court of Human Rights, Series C no. 72 (2001)).¹⁶

UN Human Rights Committee (HRC), General comment no. 32, Article 14, Right to equality before courts and tribunals and to fair trial, 23 August 2007, CCPR/C/GC/32

גם הועדה האפריקאית לזכויות אדם קבעה שזכות זו מהוות חלק מהזכות להליך הוגן גם בהתאם לאמנה האפריקאית.¹⁷

141. הזכות לעין בחומר הראיות כדי לאפשר התמודדות עימיו קיבלת אם כן ביטוי בכל אמנות זכויות האדם, והיא נחשבתليسוד בלבד*ליעין* של הזכות להגנה משפטית להליך הוגן.

ג. חריגים לזכות העין – מחייבים חלופה המהווה "אייזון נגדי מספק"

142. לצד עקרון הבסיס של זכות עין מלאה, המשב"ל מכיר בעילות מצומצמות ומוגדרות היטב לחיסוי ראיות המשמשות בסיס לפגיעה בזכויות, אולם דרש במקרה של חיסיון כאמור, קיומו של מגנוון אייזון שיעניק עروبויות אלטרנטיביות להוגנות ההליך.

143. הערכת מידתיות של החיסוי מחייבת אם-כן אייזון בין המיידה שבה הסתרת החומריים משרתת באופן כנה וסביר את האינטרס הלאומי (למשל, ביטחון) לבין ההשפעה השילילית לכך על יכולתו של האדם או הגוף להגביל טענות נגדו. ככלומר, אם לשם אינטראציית גיטימי (למשל: ביטחון לאומי) נפגעת זכותו של צד להליך הוגן בשל חיסוי ראיות, יש לקיים מנוגנים פרוצדורליים ומהותיים שיפעלו לטובת הצד הנפגע על מנת "לפצות" על ו"לאזן" את הנזק שנגרם "להוגנות" ההליך. המבחן שהתקבע הוא שהמנגןון האלטרנטיבי חייב לספק "אייזון נגדי מספק" – sufficient counterbalance – נזק שנגרם מהחיסוי. לעניין זה רואו למשל את פסק דיןו של בית המשפט האירופי לזכויות אדם Jasper v. the United Kingdom (2000) ECHR 90, וכן את האמור בעקרונות המנחים שפרסמה קבוצת המומחים של האו"ם על הגנה על זכויות אדם בעת מאבק בטרור אשר ניתחה את הוראות המשב"ל בעניין זה וקבעה כי:

"Restrictions on the disclosure of information may be justified in certain cases and subject to conditions that sufficiently guarantee the right of the person to respond to the case."¹⁹

144. המשב"ל, וגם המשפט המשווה, מכירים בהקשר של פגיעה בזכות לעין בראיות הנוגעות לעניינו של אדם או גופו במספר דרכים לקיים "אייזון נגדי מספק". כך למשל, באנגליה ובקנדה נקבע מגנוון ה- "Special Advocate" (להלן: "פרקליט מיוחד"), עורך דין בעל סיוג בטחוני אשר ייחשך לחומר הסודי ויפעל עבור האינטרסים של האדם או הגוף שעומד בפני סנקציה מנהלית (כמו בעניינו) ויתען להגנתו מבלתי שהאחרון ייחשך לחומריים המסוווגים.

African Commission on Human and Peoples' Rights, *Resolution on the right to Recourse and Fair Trial*¹⁷
ACHPR/Res.4(XI)92

Doorson v the Netherlands [1996] ECHR 14, para 72; *Van Mechelen and Others v the Netherlands* [1997]¹⁸ ECHR 22, para 54; *Edwards v the United Kingdom* [1992] ECHR 77, para 36; and *Rowe and Davis v the United Kingdom* [2000] ECHR 91, paras 61, 64–65.

"Right to Fair Trial and Due Process in the Context of Countering Terrorism", **Working Group on Protecting Human Rights While Countering Terrorism**¹⁹ (October 2014), p. 30

145. מנגנון שכזה קיים גם באלה"ב בהקשר של הלכי גירוש והוא הוזכר לחיוב בפסקה הישראלית (ראו פס' לי'ג לפסק דין של השופט א' רובינשטיין בע"מ 1038/08 **מדינת ישראל נ' געאייך** (פורסם ביום 11.8.2009 – תיק איחוד משפחות). למודל ה-Special Advocate יש חסרונות גדולים ועמד על כך גם הדיווח המישר של האו"ם להגנה על זכויות אדם תוך מאבק בטרור²⁰ וגם הנציג הגבוה לזכויות אדם של האו"ם²¹, אולם הוא בוודאי מעניק לנושא ההליך יותר מהכלום המתקבל במקרה של חיסוי מוחלט.²²

146. מודלים אחרים של איזון נגדי מספקים העברת החומר החסוי תוך השמטת הפרטים המסכנים את האינטרס המוגן (כמו זהות הסוכנים או שיטות איסוף מידע), או סיכומים של החומר המקורי²³ (להלן: "ליבת החומר" – "core"). המבחן לדיווח החומר שהועבר כשמדובר בחומר עם השמטות או בעברית, ליבת החומר – כפי שנקבע בפסקת ועדת זכויות האדם של האו"ם, הוא האם די בחומר שהועבר כדי שהנוגע בדבר יהיה מודע לטענות נגדו ויכול להסביר להן.²⁴ הגדיר זאת השופט הבריטי הנודע הלורד דניינג :

"[The accused] must know what **evidence** has been given and what statements have been made affecting him: and then he must be given a fair opportunity to correct or contradict them."²⁵

147. צוין שבית המשפט האירופי לזכויות אדם קבע שקיים של פרקליט מיוחד מיוחד אינו מיותר את החובה להבהיר לנושא ההליך בנוסף את ליבת הראיות (ע"י סיכום שלהם או ראיות עם השמטות).²⁶ מחקר של האופן שבו שיטות משפט שונות במסורת המשפט המקובל מאזורים את צורכי הביטחון ודרישות הוגנות ההליך מלמדות שה邇いunos שהתקבעו בהליכים מנהליים הוא גילוי **פרטי המוחש לנושא הפעולה ומטען גישה לליבת הראיות**.²⁷ ראוי לציין שבשיטות המשפטיות שלגביהן מתאפיינת ההחלטה המוצעתה, הליכים מנהליים כוללים גם חקירות של עדדים.

ד. מן הכלל אל הפרט:

148. כפי שצוין לעיל במקרה שלפנינו המפקד הצבאי הבהיר שי"ליבת ההכרזות מותבססת על מידע מודיעיני חסוי, שאין אפשרות לחושף אותו מטעמי ביטחון". במצב דברים זה אנו רוחקים כمزוח ממערב ולו

Report of the Special Rapporteur on the promotion and protection of human rights and fundamental freedoms while countering terrorism, Martin Scheinin (A/63/223), para. 41;

Report of the United Nations High Commissioner for Human Rights on the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms While Countering Terrorism (A/HRC/22/26), para. 36.

22 הצעות קייקה לישום מודל שכזה בישראל והולו בשיטות האחרונות בשיטוף וצא דופן של שני צידי המפה הפוליטית (הצעת חוק עורך דין מיוחד, התשע"ז-2017, חברי הכנסת סמוראי, דיכטר, פרי ורוזין)

Van Mechelen and Others v. Netherlands, Application Nos. 21363/93, 21364/93, 21427/93 and 22056/93²³ (ECHR) (1997), para. 58; **Rowe and Davis v. United Kingdom**, Application No. 28901/95 (2000) (ECHR), para. 61.

Human Rights Committee, **Ahani v. Canada**, Communication No. 1051/2002, UN Doc Report of the UN High Commissioner for Human Rights on CCPR/C/80/D/1051/2002 (2004), para. 10.4. the protection of human rights and fundamental freedoms while countering terrorism (A/HRC/22/26), para. 38

Kanda v. Gov't of Malaya [1962] 1 A.C. 322 (P.C. 1962)²⁵

A. v. United Kingdom, ECHR (2009), p. 220²⁶

Daphne Barak-Erez & Matthew C. Waxman, Secret Evidence and the Due Process of Terrorist Detentions, 48 (27) (Colum. J. Transnat'l L. 3 (2009))

למינימום של גילוי שנקבע במשב"ל כאמור והזכות לדעת מה מיוחס לארגוני ולהתגונן ע"י הפרכת הריאות שمبرסות את המיוחס - הופרו בענייננו באופן מוחלט.

149. כאמור, לא פורטו בפני הארגונים החשדות המיוחסים להם (למעט האמירה הכללית שהם זרוע של חזית העממית לשחרור פלסטין) ולא נמסר חומר ראויו לתומך במיוחס – ואף הובהר על-ידכם כי החומר שהועבר אינו חלק בלבית הבסיס להכרזות; לא ניתנו לארגוני האמצעים לשם הנקה אפקטיבית – או הנקה בכלל, שכן לא ניתן לענות לטענות שאין ידועות, ולא ניתנה לארגוני הזכות לבחון ראיות מפלילות לכואורה, ככל שאלה קיימים.

150. במצב דברים זה הופרו זכויות הארגונים להליך השגה הוגן, בהתאם להוראות המשב"ל – הן הדין ההומניטרי ודיני היבוש שבתוכו, והן משפט זכויות האדם הבינלאומי.

2. הפרת כללי הצדקה الطبيعي - משפט מנהלי ישראלי

151. בפרק זה נפרט את הפגיעה בזכות להליך השגה הוגן ובכללי הצדקה الطبيعي לפי המשפט המנהלי הישראלי. נטען כי (1) החלטת המפקד הצבאי היא פגומה משום שלא אפשרה זכות טיעון ושימוש מוקדם כנדרש; וכי (2) ההחלטה אינה מנומקת ולא מتبוססת על תשתיית עובדתנית שבה החומר הגלי נשען על ראיות מינהליות "ברורות, חד-משמעות ומשמעות"; וכי (3) ההחלטה הינה על סמך ראיות חסויות מבלי שתיננתן אפשרות לעין בלבית החומר, אינה מקיימת את דרישות הדין.

152. על פגמים אלו בזכות להליך השגה הוגן וככללי הצדקה الطبيعي מתווספת, כפי שיפורט בהמשך, הפרת האיסור על ניגוד עניינים כפועל יוצא מכך שההשגה, אף במתוכנותה המאוחרת, אינה מתבררת בפני גורם ניטרالي ועצמאי.

א. זכות הטיעון והשימוש המוקדם

153. יטען כי בענייננו הופרה החובה לקיים שימוש וטייעון מוקדם עוד לפני קבלת ההחלטה להכריז על הארגונים כהתאזריות בלתי מותרות. וכי שיווסבר להן, אין מדובר מסוג ההחלטה שיש עמן 'דחיפות' ביחסוניות של ממש" החייבת שימוש בדיעבד, שכן מדובר בארגונים מוכרים ומוסמכים הפעלים מזמן עשרות שנים ולא תיתכן מחלוקת כי בנסיבות העניין אין כל מניעה וניתן היה לקיים הליך של שימוש מוקדם.

154. זכות הטיעון היא תנאי מקדים לקיוםו של הליך השגה ועניינה במתן אפשרות ממשית ואפקטיבית למי שנפגע מהחלטה הרשות להעלות את טיעונו ולהתעמת עם ההחלטה, עוד לפני שזו הבשילה למעמד בעל תוקף מחייב. זכות הטיעון כוללת את החובה לעורך שימוש מקדים טרם קבלת ההחלטה, למעט במקרים חריגים; וכן החובה ליתן אפשרות אפקטיבית וממשית להtagונן.

155. זכות זו עוגנה זה מכבר בבג"ץ 3/58 ברמן נ' שר הפנים, פ"ד יב(2) 1493 ועם מרוצת הזמן הפקה לאבן יסוד מאבני המשפט המינרלי ותחולתה הורחבה. זכות הטיעון אף קיבלה משנה חיזוק עם עלייתה של הזכות להליך הוגן כמקור משפטי עצמאי המשליך גם על ההליך המינרלי (ראו : דפנה ברק-ארז **משפט מינרלי – כרך א'**, עמ' 495 (2010)). על רקע זה, נקבע לא אחת כי זכות הטיעון היא רחבה והיא חלה כל אימת שהרשויות פוגעת ב"אינטראס מוגן" (להבדיל מזכות משפטית) וכי זכות הטיעון אינה מתחמת לאזרחי המדינה.

156. כבר בבג"ץ 358/88 האגודה לזכויות האזרח בישראל נ' אלוף פיקוד מרכז, פ"ד מג(2) 529 (1989) קבע בית המשפט העליון כי החובה להעניק טיעון ו**שיםווען מוקדם** חלה גם על פעילות הצבאות שנקבשו בשנת 1967 וגם כאשר לשון החוק מאפשרת "פעולה על אתר" :

"על-פי תפיסותינו המשפטיות יש, על-כן, חשיבות בכך שהנוגע בדבר יוכל
לפרוש השגותיו לפניה המפקד **עוד לפני התrixite**, כדי להעמידו על עובדות
ושיקולים שאולי לא היה ער להם."

מקובל על בית-משפט זה, כי הקיום של כללי דין הוגנים בעניינו של אדם, מתייחס, בין היתר, בכך, כי מי שצפו לפגיעה חמורה בנפש או ברכוש **תיננתן לו הודהה מראש על כך ותוונך לו הזדמנות להעלות השגותיו בעניין זה**. כלל זה חל גם כאשר החוק מותר פעולה על אותה' (פסי 7 לפסק דין של הנשיה שmag ; ההדגשות לא במקור).

157. בית המשפט העליון אף הרחיב קביעה זו, לפיה יש להකפיד על עיריכת שימוש וטייעון מוקדם, והחילה גם על החלטות "הפיקות" הנוגעות לזכויות אינטראסים של תושבי הגדה המערבית או רצועת עזה. כך למשל, בענייני איחוד משפחות, קבע בית המשפט במסגרת עע"מ 08/1038 מדינת ישראל נ' געאייז (פורסם במאגרים, 11.8.2009) (להלן : **ענין געאייז**) כי יש לקיים את הדרישת השימוש לפני ההחלטה ודחה את הטענה כי האינטראסים הביטחוניים של המדינה מהווים טעם המאפשר עיריכת שימוש מאוחר. בתוך כך, עמד בית המשפט על הטעמים שבסיסו החובה לקיים שימוש מוקדם ועל הפגיעה המהותית בזכויות שעה שמתקיים שימוש מאוחר בלבד :

"**בשימוש מאוחר אין ניתנת לנפגע 'הздמנות הוגנות'**, שהיא עיקר מהותה של זכות הטיעון, כיון שמצוות הדברים נוטה כבר לרעתו : לפניו המשימה לשנות את עמדת הרשות לאחר שכבר נתגבשה, ופעמים אף ניתן לה פומבי, והדבר איינו פשוט מטבע האנוש. מעבר לכך, **שימוש מאוחר פוגם גם במראית פני הצדק**, ובכך עלול לפגוע באמון הציבור ברשות ... בנוספ', **מדיניות המאפשרת זכות טיעון מאוחרת בלבד לצורך השגת הפרט על ההחלטה**, יש בה מעין 'העברת הנטול' של חובת השימוש מכתפי הרשות לכתפי הפרט : חובת השימוש אינה מוטלת בכיקול עוד על הרשות, אלא תלوية בהתקשרות הנפגע להציג על ההחלטה בעניינו, מה שעלול להביא אצל חלק מן האנשים לוייתור מתווך פסימיות וחוסר אמונה ביכולת לשנות" (פסקה כי'ו לפסק דין של השופט (כתוארו אז) רובינשטיין ; ההדגשות לא במקור).

158. זאת ועוד: בית המשפט פסק כי כלל זה אינו נסוג מוקם בו נטען לקיומו של "צורך ביטחוני" אלא יש לבסס, באופן משכני, מדוע יש לסתות מקיום שימוש מוקדם, וכי מקרים בהם לא ייערך שימוש מוקדם יהיו בגדר "המייעוט חריג". בשל חשיבות הדברים, נבאים כלהלן:

"בשעה שיש דחיפות בטחונית או פלילית של ממש בקבלה החלטה וביצועה,
על פי שיקול דעת של גורם מתאים, אפשר ליתן שימוש מאוחר. אך **מרקם**
אלו יהיו בגדר המייעוט חריג, והוא על הרשות להיות מסוגלת להסביר
באופן משכני מדוע הייתה דחיפות בטחונית זו, שהצדקה את חריגת
מכלול השימוש המוקדם במקרה הספציפי." (פס' כ"ט לפסק דין של השופט
(כתוארו אז) רובינשטיין; ההדגשות לא במקור).

159. הפרת חובה השימוש והטיעון המוקדם פוגעת פגיעה ישירה וממשית בזכות ההליך הוגן ובכלי הצדק הטבעי ואך מתבקש כי תוביל לביטולה של ההכרזה. הרשות כלל לא הסבירה, נימקה או אף טענה מדוע לגישתה קיימת דחיפות המצדיקה חריגה מכל השימוש המוקדם בעניינו באופן רק נושא השלכות רחבות היקף אלא גם גודע באופן פתאומי פעילות מתמשכת בת עשרות שנים.

160. אף אם ייקבע, בסופו של יומם, כי ניתן לרפא פגם זה על-ידי שימוש בדיעד, הרי **שכלל הפחות יש להשעות את ההכרזה עד לסיום ההליכים**, לרבות הליכים בפני בית המשפט.

ב. פגיעה בהליך הוגן: פירוט האשמה והתשתיות הראויות להכרזה

161. הזכות להליך הוגן כוללת בתוכה את החובה לנמק ולפרט את "האשמה" המוחצת שכן בהuder פירוט נפגעת זכות הטיעון וכפי שנאמר זה מכבר: "את טענות הצד שכגד אפשר לשתנו רק כשהן ידועות" (בג"ץ 111/53 **Kapoor נ' שר הפנים**, פ"ז ז 534, 541 (1953)). לא זו אף זו: מבלי פירוט כאמור, נשלת מעשה זכות הטיעון במובנה המהותי.

162. בהקשר זה, כבר צוין ב-בג"ץ 656/80 **أبو רומי נ' שר הבריאות**, פ"ד לה(3) 185 (1981), שם נפסקה החלטה משום שלא הוטחו בפני העותר הטענות שעליין התבessa ולא ניתנה לו הזדמנות להתמודד עמן: "אicut זוז אין משמעותה אך הליך פורמלי של הזמנה ושמייה. זכות השמעה משמעותה הזכות לשמייה הוגנת... זכות זו משמעותה מתן הזדמנות נאותה להגיב על מידע שנתקבל, והעשי להשפיע על ההחלטה בעניינו של העוטה" (הדגשה לא במקור).

163. נשוב ונזכיר כי בשתי הזרמוויות שונות קיבלנו תשובה מטעמכם לפיה **"יבת ההכרזות מתבססת על חומר מודיעיני חסוי, שאין אפשרות לחסוף אותו מטעמי ביטחון"** (כפי שנכתב בمعנה מטעמכם מיום 18.1.2022; ההדגשה לא במקור). דהיינו, אף לשיטתכם, אין בחומר הגלי שנמסר כדי לבסס את ההכרזה, שכן זו מבוססת על חומר מודיעיני חסוי, שמננו לא ניתן לדלות פריט מידע אחד. במקרה דנן מתקיימת החובה כי החומר הגלי שנמסר לידינו מקיים את חובת הנימוק והפירוט. על בסיס המידע החסוי כאמור, נטען הן בתשובותיכם והן בכתב ההכרזה כי הארגונים "פועלים מטעם" ומהווים "זרוע" של "החזית העממית לשחרור פלסטין". ואולם, מעבר להאשמה כללית זו, שכדאי נוספת נספח חומר גלי שאינו רלוונטי, לא ניתן למצוא פירוט כלשהו בנוגע למגוון האשמה או ליבת התשתיות העובדתית עליה נשמכת ההכרזה.

164. בשים לב לפגיעה בזכויות יסוד, חובת הנימוק והפיורוט של החומר הגלוי חייבת לעמוד באמות המידה של ראיות מינימליות "ברורות, חד משמעיות ומשמעות". בית המשפט העליון היליך דרישת רף ראייתית מסווג זה בהקשרים שונים הרלוונטיים לעניינו, לרבות על החלטות של גורמים צבאים מכוח סמכות המונגנת בתיקנות ההגנה. במקרה כך, בית המשפט דרש כי הראיות הגלויות לצורך החלטה על גירוש יעדמו ברף מסווג ראיות "ברורות, חד משמעיות ומשמעות" (בג"ץ 159/84 **שאהין נ' מפקד כוחות צה"ל באזרע רצועת עזה**, פ"ד לט(1) 309, 325, 327, 328 (1985)).

165. כמו כן, במסגרת בג"ץ 680/88 **שניצר נ' הצעיר הצבאי הראשי**, פ"ד מב(4) 617 (1989) (להלן: **ענין שניצר**) נפסק כי כללי היסוד חלים על תקנות ההגנה ומשפיעים על פרשנותה והפעלת הסמכויות בה, שכן **'ביטחון המדינה והסדר הציבורי אינם דוחקים ואיינם שוללים את תחולתם של ערכי היסוד. הם משתווים בתוכם, משפיעים על עיצובם ומתחזנים במשמעותם'**. (שם, בעמ' 628; ההדגשה הוספה). על רקע זה, קבע בית המשפט שיש להחיל את מבחן הוודאות הקרובה לפגיעה בביטחון המדינה על מנת להגביל פרסום מכוח תקנות ההגנה ודרש כי השתנית הראייתית לקביעה כאמור תישען על ראיות מינימליות "ברורות, חד משמעיות ומשמעות" (שם, בעמ' 637).

166. ואכן, בהקשר אחר, בית המשפט הורה לבדוק מחדש החלטה שפגעה בחופש ההתאגדות על דרך של עמותה שלא על סמך נתונים "ברורים, חד-משמעותיים ומשמעותיים" (ע"א 1282/93 **רשות העמותות נ' כהנא**, פ"ד מז(4) 100, 107 (1993)).

167. לאור האמור, ההחלטה להכריז על הארגונים כהתאזרחות בלתי מותרót מכוח תקנות ההגנה חייבת לפרט את מהות האשמה על ידי היישענות על ראיות גלויות "ברורות, חד משמעיות ומשמעות". מידת השכנוע של ראיות אלה נבחנת אף היא במישור הסבירות ועליה לקיים את המבחן לפיו "כל אדם סביר היה רואה [את הראיה] כבעל ערך הוכחה והיה סומך עליה במידה זו או אחרת" (בג"ץ 442/71 **לנסקי נ' שר הפנים**, פ"ד כו(2) 337 (1972)).

168.ברי, כי במקרה דנן לא רק פורטה האשמה ולא הוצגה אף ראייה לקיומו של ראיות "ברורות, חד משמעיות ומשמעות" כנדרש, אלא גם מדובר על החלטה שנסמכת על תשתיית ראייתית שאינה יכולה את מבחן הסבירות הבסיסי. על היעדר הסבירות והיעדר תשתיית ראייתית משמעותית בענין ההכרזות הנדונות ניתן אף ללמידה מהביקורות שנשמעו על ידי המדינה שהוצגו בפניהן ראיות מטעם מדינת ישראל כפי שפורט בחלק העובדתי לעיל.

ג. ההכרזה על סמך ראיות חסויות בלבד מאינתן את הזכות להליך הוגן

169. בהיעדר כל פירוט לאשמה או ראיות גלויות רלוונטיות, נותרנו, אפוא, עם הטענה בדבר קיומם של ראיות חסויות במקרה דנן המצדיקות לכאורה את ההכרזה. נשאלת השאלה: האם ראש המפקד הצבאי להפעיל את תקנות ההגנה ולפגוע בזכויות יסוד בצורה כה רחבה ושיטתיות אך ורק על יסוד חומר חסוי וambilיא לאפשר כל עיון בלבית אותו חומר? האם ניתן לומר שהכרזה על ארגוני זכויות אדם שפעילותם ידועה ומתמשכת מזה שניים רבות כהתאזרחות בלתי מותרót, על סמך חומר חסוי בלבד, היא החלטה סבירה המקיים את הזכות להליך הוגן, כללי הצדקה הטבעי ומראית פניו הצדק?

170. לצד הפגם בדבר אי פירוט מהות האשמה, המפקד הצבאי אף סייר לכך פוזיטיבית לאחר שנדרש לאפשר עיון בתשתיית העובדתנית המבוססת לשיטתו את ההכרזה וציין מפורשות כי דווקא **ליבת החומר** עליו נסמכת ההכרזה תיוותר חסומה. בהקשר זה, נחזר ונDIGISH כי חיסוי **ליבת הריאות** ואי מתן אפשרות ממשית, הוגנת ואפקטיבית להתמודד עמן איינו עומד בדרישות הבסיסיות ביותר של מדיניות שנוהג בהן "המשפט המקורי" כולל מדינת ישראל. עמדו על כך החוקרים פרופ' (כתוארה אז) דפנה ברק-ארז ופרופ' מת'יו ווקסמן אשר סקרו ודנו בשיטות "המשפט המקורי" כולל הפסיקה הישראלית של בית המשפט העליון וסבירמו כי:

'Each system discussed in this paper shares a baseline requirement that, at minimum, a summary or core of the evidence against an individual in Daphne Barak-Erez & an administrative decision be disclosed.'

Matthew C. Waxman, *Secret Evidence and the Due Process of Terrorist Detentions*, 48 COLUM. J. TRANSNAT'L L. 3, 9 (2009)

171. נוכח היקף הפגיעה הרחב בזכויות יסוד, החלטה כאמור מחייבת מתן זכות עיון רחבה שנגזרת מהזכות להליך הוגן וזכות הטיעון. ואכן, כבר נקבע בפסקה כי "זכות הטיעון הננתנה לאדם להעלות טענותיו בפני רשות מינהלית העומדת להחליט בעניינו נגזרת באופן סביר הוצאה לעין במסמכים המשמשים את הרשות לצורך החלטתה" (בג"ץ 7805/00 אלוני נ' **מברחת עיריית ירושלים**, פ"ד נז(4) 599 (2003)) וכן כי "רק השגה שנעשה מתוך מידע מלא תהא השגה אפקטיבית, הממצאה את זכותו של המשג לטעון את טענותיו ולתקוף באופן ישיר את המידע ששימש נגדו" (רע"א 291/99 ד.ג.ד. **אספקתaben ירושלים נ' מנהל מס ערך מוסף**, פ"ד נח(4) 221 (2004); הגדשות לא במקור).

172. משכך, ההחלטה בענייננו אינה יכולה להתקבל על סמך ראיות חסויות, בוודאי כאשר לא נמסר כל פירוט או תמצית של החומר החסוי באופן המאפשר התמודדות עמו. ואכן, כבר נאמר בפסקה כי מהימנותן של ראיות מודיעיניות, גם אלו הנאספות על-ידי גורמי ביטחון, מעלה ספקות וחשדות משמעותיים:

"בכל הנוגע למידע הוא מסתמך על מה שנאסר על-ידי אחרים, דהיינו גורמי ביטחון שסיפקו לו את המידע. בבג"ץ 111/53 צוין (בראש ע' 542), כי טעויות עלולות לקרות בעניינים בהם פועלים השלטונות לעתים גם על-פי עדות שמיעה. סכנה של גריםית עולט טמונה במצב שבו נדון עניינו של אזרח על-ידי השלטונות, ללא ביקורת כלשיי על-ידי רשות שיפוטית, על-פי מידע המגיע אליהם מאות 'מאשים חסר פרצוף' (the faceless accuser). וכבר היי דברים מעולם ובעולם, כולל העולם החופשי. אף קרו מקרים של מסירת מידע כזוב על-ידי איש הרשות המתבצע מאחוריו טענת חיסיון" (בג"ץ 2/79 אל אסעד נ' **שר הפנים** פ"ד לד(1) 505 (1979)).

173. כמו כן, בית המשפט העליון עמד בעניין **געביץ הנייל** על כך שאף בהליכים פרטניים של איחוד משפחות חלה חובה לפרט את מהות החומר החסוי ככל הניתן ובאופן סביר המאפשר התמודדות עם הטענות עוד לפני הлик השימוש:

"על הлик השימוש לבוא לאחר הוועדה מפורטת ככל הניתן בדבר הסיבה שבגינה נshallת דחיית הבקשה, על מנת שיוכלו המבקשים להוכיח את עצםם כראוי"

לקראתו. ערכה של זכויות הטיעון מופחת במידה רבה ללא הودעה מוקדמת כזו, ואילו בהינתנה יוכל המבקרים למצות את השימוש הנערך להם. ... במקרים אלו דרוש מאמצז ליצירת פרפרוזות של החומר, תוך פירוט ככל הניתן, ותוך השתדלות לא להסתפק באמירות לקוניות. בהתמודדות הפרט עם הרשות יחסית הכוחות לעולם אינם שוקלים, אך במקרים אלה, **בשחומר בעניין המבקש נסתר מעינויו, נכון הדבר ביתר שאת, ויש לשאו ולצמצם מגבלה זו עד למינימום הנדרש.**" (ההדגשות לא במקור).

174. האמור לעיל מטה את הcpf לעבר חובת גילוי רחבה, בפרט כאשר מדובר בחילטה שהיקף פגיעה בזכויות יסוד הוא חסר תקדים. ולהפוך: בלי אפשרות לעיין בליבת החומר וההאשמות המבוססות לכואורה את ההכרזה, מתאיינת הזכות להליך הוגן וזכות השימוש ולא ניתן לומר שמתקיימת אף מראית פני צדק. לעומת זאת, תהא זו החלטה בלתי סבירה ובلتיה מידתית, כפי שייפורט בהמשך, להכריז על הארגונים כהתאחדויות בלתי מותרות על סמך חומר חסוי בלבד.

175. זאת ועוד: בהינתן ההשלכות הפליליות של ההכרזה על קבוצה נרחבת של אנשים, יש לאפשר זכות עיון בהיקף זהה לו המונתקת בהליכים פליליים. האמור מקבל משנה תוקף בעניינו, נוכח החולשה בחזקת תקיןות המינהל באופן שמחזיק את חזקת החפות של הארגונים (על המתוח שבין חזקת תקיןות המינהל וחזקת החפות, ראו: רון שפירא, **מאכיפה פלילית לאכיפה מינלאית**, 239 – 240 (2019)).

3. הפרת הזכות לשימוש בפני גורם ניטרלי ועצמאי (ניגוד עניינים)

176. בעניינו, תקנות ההגנה לא קובעות כללים לאיוגור ההכרזות. אנו רואים במפקד הצבאי כשהוא ذן בטענותינו כנגד ההכרזות כגורם מעין שיפוטי, שהרי אין גורם אחר במערכת השלטונית הצבאית בגדה המושם לדון בטענות נגד ההכרזה. אם כן, המפקד הצבאי הוא גם הגורם **המנהל** אשר קיבל את ההחלטה וגם הגורם **המעין-SHIPUTI** המבקר אותה וושאMu את טענות הארגונים בהשגה.

177. זו כמובן דוגמא גנריית זוועקת להליך שנדון ע"י גורם שאינו נטול פניות, שאינו עצמאי ואינו כשיר לקבל את החלטה בביבורת על עצמו. המשמעות היא שגם במובן זה הליך ההשגה אינו הליך הוגן.

178. הכלל האוסר על ניגוד עניינים ומשוא פנים הוא האZN השני עליהם מושתתים כלל הצדק הטבעיים. על פי כלל זה, אסור לרשות הדינה בעניין מסוים להיות בעל זיקה או דעה קודומה לגבי נושא הדיון. הכלל בדבר ניגוד עניינים מתרפרש גם על מצבים בהם ניגוד העניינים נובע מעצם התפקיד השלטוני או כאשר מילוי תפקיד מסוים נוגד אינטרסים אחרים של בעל התפקיד.

179. הזכות להליך הוגן כוללת את הזכות שהגורם הבוחן את חוקיות הסנקציה (בין אם היא פלילית, מנהלית או אזרחיית) יהיה נטול-פניות, עצמאי וכשיר לתקיכדו שנוסד מכוח חוק. הדבר מעונן מפורשות בכל אמנות זכויות האדם וגם במשפט הומניטרי הבינלאומי.

להוראות הרלבנטיות במשמעותו של זכויות האדם ראו: סעיף 14(1) ל-*ICCP*, סעיף 6(1) ל-*CHR*, סעיף 7(1) ל-*AfCHR*, המחייבים כולם שהטריבונל הבודק את חוקיות הפעולה יהיה **Competent, Impartial and Independent**. להוראות הרלבנטיות במשמעותו של הומיניטאי ראו: סעיף 75(4) לפרוטוקול הראשון לאמנת גיבנה; 3(1)(d) המשותף לאמנת גיבנה, סעיף 5 פסקה שלישית לאמנת גיבנה הרביעית, סעיף 84 פסקה שנייה לאמנת גיבנה השלישי – אשר מחייבים שהטריבונל יהיה **Impartial and Regularly Constituted**. מחקר הצלב האדום על העקרונות המנהגים של המשפט והוומיניטאי קובע, בכלל 100, שהתקנות הנדרשות הם אלו הקבועות במשפט הבינלאומי של זכויות האדם.²⁸

180. ועדת זכויות האדם של האו"ם קבעה שהזכות שחוקיות שלילת זכויות תיבחן ע"י גופ עצמאי, ניטראלי וכשרήינה זכויות מוחלטות,²⁹ ויש לה שני היבטים. ראשית, על הגורם שבודק את חוקיות שלילת הזכויות להיות נטול דעת קדימה, אישית או אחרת, ולשםו את הטיעונים "בלב פתוח ובנפש חפזה" מבלי שהם מחייבים לפעול באופן שמליה אינטרסים של צד כזו או אחר.³⁰ שנית, הגוף צריך להראות לאדם הסביר כאובייקטיבי בשיטותו ודרך קבלת הכרעתו (ראו הערה פרשנית 32, בסעיף 21).

181. הכלל בדבר איסור על ניגוד עניינים, לרבות ניגוד עניינים הנובע מתפקיד שלטוני, הוטמע בפסיקת ישראל זה מכבר. כבר ב-בג"ץ 279/60 **אולמי גיל בע"מ נ' ערי**, פ"ד טו 673 (להלן: **ענין אולמי גיל**) נקבע כי **ipseol adam melchen ciyush-bras vidut haurdim ba-otah iriyah**. זאת, אף שמדובר שם באדם שיצא למלאות ולמעשה הפסיק לעסוק בתפקידו הקודם בעירייה.

182. האמור תקף ביתר שאת שעה שנושא הפקיד עוסק בבדיקה קודמות שלו, בעודו ממשיך למלא את תפקידו הציבורי עליו הוא מבקר. הפסיקת המשיכה והטמעה בהקשר זה את העקרון לפיו "המבוקר אינו יכול להיות המבקר". בית המשפט העליון קבע כבר ב-בג"ץ 531/79 **סיעת הליכוד** בעיריותפתח תקווה נ' מועצת עיריות פתח-תקווה, פ"ד לד(2) (להלן: **ענין סיעת הליכוד**) כי "על עובד הציבור נאסר אף להימצא במצב של ניגוד עניינים בין שני אינטרסים שלטוניים, אשר על שניהם הוא מופקד". באותו מקרה, נדונה השאלה אם כהונה של חבר בוועדת הנהלה של העירייה בתפקיד בוועדת הבדיקה שלה עולה כדי ניגוד עניינים שלטוני. בית המשפט העליון קיבל את העתירה וקבע כי מדובר במקרה מהויה הפרה של הכלל בדבר איסור על ניגוד עניינים.

183. ובכן, בעניינו, לא רק שלא ניתנה הזדמנות לנדרש לטיעון מוקדם לפני קבלת ההחלטה, אלא שאף הлик ההשגה, שהוא הлик השונה בנסיבות מהליק שימוש או טיעון מוקדם, נקבע בפניו אותו גורם שקיבל את ההחלטה מלכתחילה. מצב דברים זה עולה כדי ניגוד עניינים מוסדי מובהק באופן המחייב ליתנו תוקף לעקרון לפיו **המבוקר אינו יכול להיות המבקר**. זאת, בנוסף לעובדה של הлик ההשגה כשלעצמו לא הוגדרה כל פרוצדורה תקינה ולא ניתנה הזדמנות לעיון בחומר באופן המאפשר השגה אפקטיבית.

Law (Volume Jean-Marie Henckaerts and Louise Doswald-Beck, **Customary International Humanitarian Law**)²⁸
I: Rules), Page 355
(וראו גם בהערה פרשנית מס' 32, פסקה 19
Communication No. 263/1987, **Gonzalez del Rio v. Peru**, para. 5.2.²⁹
Human Rights Committee, Communication No. 387/1989, **Karttunen v. Finland**, para. 7.2.³⁰

VII. ההחלטה אינה עומדת בבדיקה המידתית

184. ייטען כי החלטת המפקד הצבאי המכריזה על הארגונים כהתאזרחות בלתי מותרót עם איון לכללי הצדκ הטבאי דינה בטלות משום שהיא לא עומדת בבדיקה המידתית.

185. הליך בו אין אפשרויות להתגונן באופן מוחלט הינו הליך גורף ופוגעני, ובחרירתו מהויה הפרה לחובה המוטלת על הרשות המינימלית לבחור באמצעות שפיגעתו בזכיות אדם היא הפחותה, תוך איזון בין התכליות למטרת (ראו בג"ץ 7052/03 עדالة – המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל נ' שר הפנים, סא(2) 202 (2006), פסקאות 69-68 לפסק דין של השופט ברק).

186. ההכרזה של המפקד הצבאי אשר מתכוonta לחסל את קיומם של הארגונים ופוגעת באופן אנוש בחופש ההתאגדות שלהם נעדרת כל פירוט או נימוק, חסרת תשתיית עובדתית גלויה הנשענת על "ראיות ברורות ומשכנעות" ולא מאפשרת את קיומה של הזכות להתגונן - הינה החלטה גורפת וקיצונית ביותר ונעדרת איזונים כלשהם.

187. בהכרזותך, סיוגת את החומר הראייתי כולו כחומר סודי ומודיעיני מבלי לבחור בחולפות פחות פוגעניות שביכולתן לשומר, גם כן, על האינטראס הביטחוני בדבר אי חשיפת שיטות חקירה או סוכנים. על כן, היה ביכולתך לאפשר לארגונים לעיין בלבית החומר, בסיכון או בתיאורו על מנת לאפשר להם הגנה אפקטיבית, גם תוך שמירה על סודיות אמצעי החקירה ואנווניות המידעים.

188. העדר איזונים מידתיים הנוגנים משלך ראוי לפגיעה בחירותיות יסוד מקרים שלעצמם עד איון בחזקת תקינות המינימל. על עניין זה עמד בית המשפט העליון ב-בג"ץ 4146/95 עיזבון דנקנר ז"ל נ' מנהל רשות העתיקות, פ"ד נב(4) (1998) 774, 793:

"חזקת החוקיות נחלשת מאוד, ואף ששתילים לגמרי, כאשר מדובר בהחלטה מינימלית הפוגעת בזכות יסוד. המعتمد של זכות יסוד, והחובה להגן עליה מפני פגעה שלא כדין, עשויים להעביר אל הרשות המינימלית מלכתחילה את נטול הראייה בדבר חוקיות ההחלטה הפוגעת בזכות. במילוי כך כאשר הנסיבות והנסיבות בדבר חוקיות ההחלטה מצוים בידיעת הרשות המינימלית ולא בידיעת הנפגע. כך, למשל, כאשר הנפגע צריך להוכיח דבר על דרך השלילה, כגון שהוא אינו מסוכן לציבור."
(ההדגשות לא במקור).

189. חזקת תקינות המינימל אינה בעלת משקל רב כאשר החומר הגלוי איינו מבסס, כשלעצמם, את ההחלטה. יפים לעניין זה דבריה של נשיאת בינייש ב-בג"ץ 5696/09 מוגרב נ' אלף פיקוד העורף – האלוף יair גולן (פורסם במאגרים, 15.2.2012):

"כל שהחומר הגלוי איינו מבסס כדביי את ההחלטה הרשות – או שטענות העותר מעוררות ספקות וסימני שאלה ביחס לצעד שננקט לפני, علينا לזכור כי חזקת

החוקיות אינה בעלת עצמת רבה (פס' 3 לפסק דין של הנשיהה בינייש ; ההדגשה לא במקור).

190. זאת ועוד : שעה שהרשות מפרה את חובת השימוש המוקדם, כפי שהוא המצב בעניינו, הרי שהגמ משлик על חזקת תקינות המינהל ולא ניתן עוד לזקוף חזקה זו לזכותה. דברי השופט (כתוארו אז) שmag בבג"ץ 549/75 **חברת סרטוי נח בע"מ נ' המועצה לביקורת סרטוי קולנוע**, פ"ד ל(1) 757 (1976) :

"בו בזמן שמשמעותו של הנוגע בדבר לפני ההחלטה יוצרת הנחהلقאהה של הליכים תקינים, בהם קדם ריכוז הנתונים ושיקול- הדעת, לגיבושה של החלטה הסופית, הרי **כאשר מדובר על שימושה לאחר מעשה אין הנחה כאמור ויהיה זה מחובטה של הרשות להוציא ולשכנע כי למרות היפוך סדרי השימוש וההחלטה, אכן تكون המעוות לאחר מעשה**" (ההדגשות לא במקור) ; ראו גם : בג"ץ 2911/94 **באקי נ' מנכ"ל משרד הפנים**, פ"ד מ(5) 291 (1994))

191.ברי, כי הנסיבות של נסיבות אלה בעניינו – פגיעה קשה ורחבה בזכויות יסוד, ללא מתן אפשרות לשימוש מוקדם והכל על סמך ראיות חסויות שלא פורטו כלל ועיקר – שומטת את הקרקע מתחת לחזקת תקינות המינהל. בהיעדר חזקת תקינות המינהל, הרי שההחלטה להכריז על הארגונים כהתאזרחות בלתי מותרót פגומה, אין לה על מה להישען בהיותה לא מקיימת את אמות המידה של סבירות ומידתיות.

192. כך היא התוצאה גם לפי המשפטי הבינלאומי. השכלות אי הא吉利 במשפט זכויות האדם ובמיוחד כאשר מדובר בפגיעה בסיסית בחירות יסוד היא בטלות הפעולה הפוגעת בזכויות. כפי שנקבע ברשימת העקרונות של משפט זכויות האדם ביחס להליך הוגן שקיבצה קבוצת המומחים של האו"ם על הגנה על זכויות אדם בעת מאבק בטרור –

"[...] if the qualifications cannot be met, the state must choose between: disclosing the information, proceeding in the case without relying on the information, or withdrawing the case."³¹

193. להצדקת העמדה כי ניתן להתבסס על חומר חסוי, הפנה ב"כ מטעם המפקד הצבאי לפסיקה המאפשרת לכאהה היישענות על חומר כאמור (ר' מענה הצבא מיום 18.1.2022). ואולם, דומה כי פסיקה זו עוסקת כל כולה בחלותות פרטניות, שנפקותן הייתה מתחמת למקרים טכניים ושאים דומים כלל ועיקר להשכלות הנbowות מההחלטה להכריז על הארגונים כהתאזרחות בלתי מותרót. זאת, מבלי להקל ראש בבעיתיות הקיימת בקבלת החלטות במקרים מותחמים על סמך ראיות חסויות, שזכתה אף היא לביקורת בפסקה והוצע לשcole, בין היתר, אימוץ מודל של "עורך דין מיוחד" (special advocate) (ראו, למשל, דברי השופט בינייש בעניין געאדי הנ"ל).

194. להבדיל מ hatchotot פרטניות שעניין בהחרמת רכוש במרקם מסוים, סגירת מקום לתקופה מסוימת וכיוצא זהה, ובבלתי להקל בבעיתיות של החלטות מסווג זה, הרי שההחלטה להכריז על עמותה, לא כל שכן שורה של עמותות מובילות דוגמת אלו שבעניינו, כהתאזרחות בלתי מותרת היא החלטה דרסטית ביותר ושוונה במהותה ובמידת פגיעתה בזכויות יסוד. דהיינו, מדובר בהחלטה שלא פוגעת בחירות יסוד של

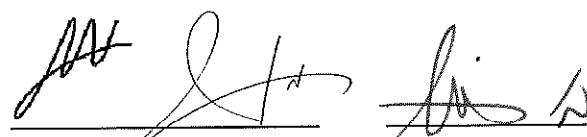
³¹ הערת שולדים 17 לעיל, בעמוד 32

העומתת לתקופה מוגבלת וזמנית אלא היא מחייבת את עצם קיומה כאשר היקף השפעתה מוגבלים לסנקציות מוחיקות לכט ומשנות מן הקצה אל הקצה את תמונה המצב בשטח באופן שAMPLIL, הלכה למעשה, את קהילת זכויות האדם בגדה המערבית, מחלל מוסדות ותיקים ומוסכמים המתעדדים חפרות שיטתיות של הדין, ומשליך באופן ישיר על שורה של צדדים שלישיים נוספים, לרבות שכבות שלמות באוכלוסייה המקומית המוגנת.

על יסוד כל האמור בהשגה דין, הנזק מתבקש לבטל את החלטתן על הכרזות הארגונים כתאתאחדיות בלתי מותרות שפורסמה ביום 3.11.2021.

חנן גיבארין רבע אגבריה עדין מנטור
ארגון עדالة

אלון ספריר
מיכאל ספריד
משרד ערך דין
מיכאל ספריד
גיאד בולס
משרד ערך דין
גיאד בולס

העתק:

יעם"ש איוו"ש אל"ם עיסאם חמד